

Sözcükte Anlam - 1 (Çok Anlamlılık)

1. Yağmurla birlikte toprak da yumuşadı hatta biraz kay-
I
ganlaştı. Yağmur sırasında ya da sonrasında yumuşamış
II
toprakta “çivi oyunu” oynayabilirsiniz. Bunun için ucu sivri
III
bir tahta parçası ya da uzunca bir çivi bulmanız yeterlidir.
IV
Merve, okuduğu metinlerde anlamını bilmediği sözcükler-
le bir sözlük oluşturacaktır.

Buna göre numaralanmış sözcükleri sözlük sırasına göre nasıl sıralamalıdır?

- A) I - III - IV - II B) I - IV - III - II
C) III - I - II - IV D) III - I - IV - II

2 ve 3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

2. Bahar güneşi Tuna'nın durgun sularının üzerinden geçen
I II
Zincirli Köprü'ye gölge düşürmüştü. Arkamda sade ve anıt-
sal yapılarıyla Buda tepeleri, önümdeyse hareketli Peşte
III
dümdüz uzanıyor. Bu şehrin göz alıcı manzarası beni
büyülüyor.
IV

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. “Uzanmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçadaki anlamıyla kullanılmıştır?
- A) Balkondan ablasının penceresine uzandı.
B) Irmak kıyısı boyunca uzanan sazlıklara baktım.
C) Öğleden sonra Şişli'den Beyoğlu'na kadar uzandım.
D) Çok yorgun olduğu için kanepeye uzanmak istedi.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kazandığı anlam yay araç içinde yanlış verilmiştir?
- A) Takımlar birincilik için hiç usanmadan çekişiyor. (Üstün gelmek için karşılıklı çabalamak)
B) Ticaretle uğraşmak isteyenlerin küçükken pişmeleri lazım. (İşe alışıp beceri ve ustalık kazanmak)
C) Onu en çok bitiren Filistin ve Irak cepheleri oldu. (Gücsüz düşürmek, yormak)
D) Bazen bir kelimenin bile sevdiğimiz insanı kırdığını görürüz. (Gücünü, etkisini azaltmak)

5. İnsanların yaşamından kesitler yakalayan kısa öykü günümüzde daha çekici hâle geldi. Kısa öykü üzerine yayınlar da arttı. Bugün, öyküyü hayatımızın anlatımı olarak düşünmemiz hiç de şaşırtıcı değil.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerin anlam özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Gerçek	Mecaz	Terim
B)	Gerçek	Terim	Mecaz
C)	Mecaz	Terim	Gerçek
D)	Terim	Mecaz	Gerçek

6. “Bakmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Bir şeyin yüzü bir yöne doğru olmak” anlamında kullanılmıştır?
- A) Limana bakan pencereden deniz görünüyor.
B) Yıllardır, beş çocuklu bir aileye bakıyor.
C) Saatini bulamayınca üzgün gözlerle etrafa baktı.
D) Dilekçelere, karşı masadaki bayan bakıyor.

Sözcükte Anlam - 1 (Çok Anlamlılık)

7. Günümüzde dünyanın dört bir yanındaki insanların eğlence kaynağı olan uçurtmaların binbir renk, çeşit ve büyüklükteki örneklerine rastlanıyor.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir şeyin nitelik veya nicelik bakımından değerli olma durumu
B) Bir şeyin bir yerdeki durumu
C) Aynı türden olan şeylerin bazı özelliklerle ayrılan öbeklerinden her biri
D) Durum ve niteliği benimsenmeye değer kimse veya şey

8. I. Türkçe, kök ve eklerden oluşan bir dildir.
II. Şarkının notalarını unutunca duraksadı.
III. Babam bugün yurt dışı gezisine çıktı.
IV. Farklı etkinlikler yaparak da dinlenebiliriz.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde terim anlamlı sözcük kullanılmıştır?

- A) I ve II. B) I ve III.
C) II ve IV. D) III ve IV.

9. “Dönmek” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Bırakılan bir konu veya işe başlamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Hasta çocuk yatağında sabaha kadar döndü.
B) Ertesi gün aynı yoldan Ankara'ya döndük.
C) Biz yine dersimize dönelim, arkadaşlar!
D) Burada bir şeyler dönüyor ama anlamış değilim.

10. “Kurmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde “Bir şeyi oluşturan parçaları birleştirerek bütün duruma getirmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Dünyanın en büyük devletlerini kuranlar kimlerdi?
B) Geniş çölde çadırlarımızı kurup keşfe çıktık.
C) Derneği, ilçede sevilip sayılan bir avukat kurmuştu.
D) Çocukça bir sevinçle kurduğu saat çalıyor.

11. Kapıdan içeri girer girmez danışmadaki görevli beni güler yüzle karşıladı ve şöyle dedi:

- Dur, söyleme! Kararını ben tahmin edeyim.
– Tamam, sen söyle, dedim.
– Annenden, babandan izin kopardın; artık bizimle çalışıyorsun, değil mi?
– Bildin, dedim gülümseyerek.

Altı çizili sözcüğün bu parçada kazandığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanmak, varsaymak
B) İşine gelmek, uygun bulmak
C) Bir şeyi anlamış bulunmak
D) Sorumlu tutmak

12. ● Neredeyse bürodaki bütün işleri ben çeviriyorum.
● Evin bahçesini örgülü telle çevirmişlerdi.
● Arkadaşımla yürürken bir adam bizi çevirip adres sor-du.

Aşağıdakilerden hangisi, “çevirmek” sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Bir yerin çevresini bir şeyle sarmak, kuşatmak
B) Bir şeyin yönünü değiştirmek
C) Yolundan alıkoymak, yoldan döndürmek
D) Yönetmek, idare etmek

Sözcükte Anlam - 2 (Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - Söz Sanatları)

1. • I ve II. sözcük arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
• I ve III. sözcük arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisinde sözcükler yanlış sıralanmıştır?

	I. Sözcük	II. Sözcük	III. Sözcük
A)	Yarar	Zarar	Fayda
B)	Uzak	Yakın	Irak
C)	Yaş	Kuru	Islak
D)	Doğal	Tabii	Yapay

2. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler eş sesli değildir?**

- A) Kırım hanları ile yapılan görüşme iyi geçmiş. Akşam karanlığında hana ulaştık.
B) Bizim kır evinde büyük bir kütüphane var. Ara sıra kır kokuları getiren bir rüzgâr esiyor.
C) Yarışmada iki kişiyi birden mat ettim. Çocuk odasındaki duvarın rengi çok mat olmuş.
D) Gurbet elde başına bir hâl gelmesin. Eline bir kitap alıp koltuğa yavaşça oturdu.

3. Gece konaklamalı bir kamp, dinginliği ve huzuru bulmak adına mükemmel bir etkinliktir. Anadolu toprakları, bu etkinlik için son derece elverişlidir. Dört mevsim kamp yapmaya müsait dağlarımız, yaylalarımız, göl kenarlarımız ve sahillerimiz var. Her türlü deneyim seviyesine uygun kamp rotalarımız sizleri bekliyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi anlamca diğerlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zıt anlamlı sözcükler kullanılmamıştır?**

- A) Dost için ölmeli, düşman için dirilmeli.
B) Akıllı, söylemeden düşünür; akılsız, düşünmeden söyler.
C) Kötülük her kişinin kârı, iyilik er kişinin kârı.
D) Alçak yerde yatma, sel alır; yüksek yerde yatma, yel alır.

5. • Onun kabiliyetli bir genç olduğunu hemen anlamış.
• Doğum günü için güzel bir hediye aldım.
• Trafikte uyarı levhalarına dikkat etmeliyiz.
• Bu sabah hastaneye çok erken gittik.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) İkaz B) Armağan
C) Çabuk D) Yetenekli

6. • Soba borusundaki kurumu temizlerken elleri kapkara olmuştu.
• En son, dedesi ve babaannesi sağ iken köye gelmişlerdi.
• Çocuklar denize girip yüzmek için can atıyorlar.
• Gözlerinden, kırları artan sakalına bir iki damla yaş düştü.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş seslisinin anlamı değildir?

- A) Derisini çıkarmak, derisini soyamak
B) Vücutta kalbin bulunduğu tarafın karşısında olan, sol karşıtı
C) Doğuştan beri geçen ve yıl birimi ile ölçülen zaman
D) Ocak bacalarında biriken veya çevrede savrulan kalın is

Sözcükte Anlam - 2 (Sözcükler Arası Anlam İlişkisi - Söz Sanatları)

7. Kalbim al renkli bir çiçek
Ruhum üstündeki böcek
Size sevgim büyük gerçek
Renk renk kokulu çiçekler

Bu dördlükte geçen "ruh" sözcüğü aşağıdakilerden hangisine benzetilmiştir?

- A) Böcek
B) Sevgi
C) Çiçek
D) Kalp

8. Güneş ufuklara saptırken mızrak,
Şehirlerden uzak, köylerden uzak
Geçmiş günlerimi hep unutarak
Süslü rüyalara dalasım gelir.

Bu dördlükte kişileştirilen unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş
B) Ufuk
C) Şehir
D) Köy

9. Aşağıdaki dizelerden hangisinde kişileştirme vardır?

- A) Ah bu türküler, köy türküleri
Mis gibi insan kokar, mis gibi toprak
B) Bahçende çiçekler açsın hep böyle,
Gül eksik olmasın vazondan.
C) Akşam rüzgârları der ki Ali'ye
"Gözler ileriye, gönül ileriye!.."
D) Ateşin yeni bulunduğu çağlarda
Yine böyle yanardı bu lambalar

10. Gideceksin buralardan gün gelecek,
Yavaş yavaş kaybolacak bindiğin tren,
Eriyen karlar gibi içinden
Bütün sıkıntıların akıp gidecek.

Bu dördlükte yer alan benzetmenin benzeyen ve benzetilen unsurları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>Benzeyen</u>	<u>Benzetilen</u>
A)	Tren	Gün
B)	Gün	Tren
C)	Kar	Sıkıntı
D)	Sıkıntı	Kar

11. Uçsuz bucaksız köylerimizde kuşlar gibi
Her sabah çocuklar size uçar
Ama küçük, ama büyüyen, ama güleç
Alın benim gönlümden de o kadar.

Bu dördlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) İkilime kullanılmıştır.
B) "Güleç" sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
C) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
D) Eş sesli sözcüğe yer verilmiştir.

12. Ahsen, yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin Türkçe karşılıklarını kullanmak istemektedir.

- I. Bu metodu gözden geçirmemiz gerekiyor.
II. Blender alırsak işimiz çok kolaylaşacak.
III. Şov yapmaya devam ederse uyaralım.
IV. Virajı geçince sağda bir konak var.

Buna göre aşağıdakilerden hangisini numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin yerine kullanamaz?

- A) Karıştırıcı
B) Gösteri
C) Kural
D) Dönemeç

Kökler ve Ekler

1. Kök, bir sözcüğün parçalanamayan anlamlı en küçük parçasıdır. Kökün, kelimenin bütünüyle anlam ilişkisinin bulunması gerekir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili kelimenin kökü yanlış gösterilmiştir?

- A) Korkunç bir rüya görmüş gibi yataktan fırladı.
B) Çorbaya bir tutam da kırmızı biber atmalıydın.
C) Obadakilere, yeterli sayıda çadır olmadığını söyledi.
D) Matbaaya büyük bir bayrak asmayı uygun gördük.

2. Türkçede kökler, isim kökleri ve fiil kökleri olmak üzere ikiye ayrılır. Varlıkların, kavramların, duyguların ismi olan köklere isim kökü; iş, oluş, durum bildiren köklere ise fiil kökü denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili sözcük köklerinden hangisi fiildir?

- A) Kapıya çarpan eli birdenbire morardı.
B) Sıkı bir diyetle sağlığına çabucak kavuştu.
C) Güçlü görünmek için elinden geleni yapıyor.
D) Ayakkabısını bağlamak için hızlıca eğildi.

3. Yapım ekleri, sonuna geldiği sözcüğün yeni bir anlam kazanmasını sağlayan eklerdir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yapım eki yoktur?

- A) Çok yakında bir resim sergisi açacağım.
B) Orman havası bana her zaman iyi geliyor.
C) Evcil hayvanlarla ilgili bir araştırma yapıyor.
D) Renkli kişiliğiyle herkesi etkiliyordu.

4. İsimden isim yapım eki olan -lık eki; yer, araç-gereç, meslek bildiren isimler türetir.

Buna göre "-lık" eki aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yer ismi türetmiştir?

- A) Yeni aldığım kulaklığı bir türlü bulamıyorum.
B) Yokluk çekmeyenler bu durumu anlayamazlar.
C) Eskiden her evin bir kömürlüğü olurdu.
D) Çocukluk çağını özlemeyen var mıdır?

5. Kök, bir sözcüğün parçalanamayan, anlamlı en küçük parçasıdır. Başka bir deyişle sözcükte bulunan tüm ekler çıkarıldıktan sonra geriye kalan anlamlı kısım, o sözcüğün kökü sayılmaktadır. Bir sözcüğün kökü, o sözcüğün tamamı ile anlam bakımından ilişkili olmak zorundadır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde sözcüğün kökü yanlış gösterilmiştir?

- A) Kolu kırık olduğu hâlde top oynuyor.
B) Toplantıyı daire başkanı yönetecek.
C) Bu dağlarda yırtıcı hayvan çoktur.
D) Şair, vatan hasreti ile ilgili şiirler yazmış.

6. Yapım ekleri, sonuna geldiği sözcüğün anlamını değiştiren eklerdir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde "sebze" sözcüğünün aldığı ek, yapım eki değildir?

- A) Sağlıklı olmak istiyorsan sebzeden vazgeçme.
B) Sebzelik, balkondaki dolabın yanında duruyor.
C) Sebzeli pilav yaptım bugün, gel de yiyelim.
D) Bugün sebze gelmediği için patlıcan alamadım.

Kökler ve Ekler

7. Ey köyleri hududa bağlayan yaslı yollar
I
Dönmeyen yolculara ağlayan yaslı yollar!
II III
Ey garip çizgilerle dolu han duvarları
IV

Ey hanların gönlümü sızlatan duvarları!...

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi sözcüğün anlamını değiştiren bir ek almamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. “Yaz-” sözcüğü aşağıdaki eklerden hangisinin eklenmesiyle “Bir kimse veya bir olayın anısını yaşatmak için bir şey üzerine kazılan yazı” anlamı kazanır?

- A) -gı B) -ım C) -ar D) -it

9.

	-CI	-SIZ	-LI	-LIK
I.	gözcü	yüzsüz	şanlı	boşluk
II.	çaycı	eşsiz	tozlu	aylık
III.	baca	deniz	dolu	delik
IV.	şakacı	tatsız	sözlü	iyilik

Bu tabloda numaralanmış bölümlerden hangisinde yer alan sözcükler belirtilen ekleri almamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

10. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin aldığı ek diğerlerinden farklıdır?

- A) Bu yıl tarladan verim alamadık.
B) Giyim sektörü hızla geliyor.
C) Sınıftaki yerim çok güzel bence.
D) Seçim çalışmaları devam ediyor.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük, kök durumunda değildir?

- A) Balıkları akşam yemeğinde yiyelim.
B) Günlük tutmak insanı mutlu ediyor.
C) Sokağın başındaki simitçiden iki simit aliver.
D) O gece herkes korkulu saatler yaşadı.

12. “-cık” eki, sözcüklerin sonuna gelerek küçültme, acıma, azlık, sevgi, şefkat bildiren adlar türetir.

Buna göre “-cık” eki aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisine “küçültme” anlamı katmamıştır?

- A) Bademcikler, boğaza gelen mikropları filtreler.
B) Kitapçığını kontrol etmeden teslim etme sakın!
C) Bu müzik aletinde kamıştan yapılan borucuklar vardır.
D) Bu büyük adanın etrafında birçok adacık vardır.

Söz Gruplarında Anlam (Kalıplaşmamış Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri - Özdeyişler)

1. Sen üzülme, her şey yoluna girecek; hiç değilse bizi anlayabilecek, derdimizi paylaşabilecek dostlarımız var.

Bu cümledeki altı çizili söz yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin anlamında değişme olmaz?

- A) oldum olası
B) ne olursa olsun
C) en azından
D) ister istemez

2. Ahmet, odasında bir tıkırtı duydu. İçeri girip baktı. Yatağının karşısındaki koltukta ufak tefek, garip bir adam oturuyordu. Onu görünce ödü koptu.

Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok şaşırarak
B) Baygınlık geçirmek
C) Sesi çıkmaz olmak
D) Çok korkmak

3. Sözde kalan dilek ve tasarıların iş bitirmede hiçbir etkisi olmaz.

Bu açıklama aşağıdaki atasözlerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Gölgesinde oturulacak ağacın dalı kesilmez.
B) Bal bal demekle ağız tatlanmaz.
C) Bağa bak üzüm olsun, yemeye yüzün olsun.
D) Dibi görünmeyen sudan geçme.

4. Kaç zamandır bu kitabı bitirmek istiyorum.

Altı çizili sözün bu cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Geçen yıl bu şehirde yaşamıyorduk.
B) Nicedir, birlikte oturup sohbet etmemiştik.
C) Epeydir onu buralarda görmemiştik.
D) Ne zamandan beri ne arıyor ne de soruyor.

5. Devler gibi eserler bırakmak için karıncalar gibi çalışmak gerekir.

Bu özdeyişe anlamca en yakın atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ayağını yorganına göre uzat.
B) Görünen köy kılavuz istemez.
C) Emek olmadan yemek olmaz.
D) Çürük tahta çivi tutmaz.

6. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözlerden hangisi deyim değildir?**

- A) Arkadaşlarımı yarı yolda bırakmak istemiyorum.
B) Onun aklı bir karış havada, söylediklerini unuttur.
C) Bu sıcakta karşı köye gitmek gözünde büyümüşü.
D) Öyle bir baş ağrısı çekiyordu ki gözlerini açamıyordu.

Söz Gruplarında Anlam (Kalıplaşmamış Söz Grupları - Deyimler ve Atasözleri - Özdeyişler)

7. I. Sözünü bil, pişir; ağzını der, devşir.
II. Söz var, iş bitirir; söz var, baş yitirir.
III. Sözü söyle alana, kulağında kalana.
IV. Önce düşün, sonra söyle.

Numaralanmış atasözlerinden hangileri anlamca en yakındır?

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III. D) III ve IV.

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde deyim, açıklama-sıyla birlikte verilmemiştir?**

- A) Çocukların perişan hâlini görünce çok üzüldüm, içim parçalandı.
B) Toplantıda eğitimle ilgili konuları ele aldık, fikirlerimizi paylaştık.
C) Babam bugün aşırı öfkeli, burnundan soluyor, yanına yaklaşmayın.
D) Çocuk masaya çıkınca yüreğim ağzıma geldi, çok endişelendim.

9. "Gün doğmadan neler doğar." atasözünde **aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır**?

- A) Umut B) Tutumluluk
C) Emek D) Çaresizlik

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ikileme, yakın anlamlı sözcüklerle oluşturulmuştur?**

- A) Ufak tefek meseleleri kafanıza takmayın sakın, demişti bize.
B) Çocuğun ateşi yükselince apar topar hastaneye götürdüler.
C) Bu konuyu enine boyuna tartışıp bir karara varmalıyız.
D) Düğüne gidince eşi dostu görüp hasret giderdiler.

11 ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Zeliha Nine bir gün, köylüleri endişe içinde bir şeyler konuşurken gördü. Merak edip yanlarına yaklaştı. Köylüler, yetiştirdikleri domatesten bu yıl yine verim alamamıştı. Domatesler her sene biraz daha kötüleşiyordu. Eski domateslerin lezzetinden, kokusundan eser kalmamıştı. Zeliha Nine konuşulanları duyunca hemen evine gitti, sandığını açtı. İçinden minik bir bohçayı alıp tekrar köy meydanına indi. Elindeki bohçayı köylülerin oturduğu masaya bıraktı. Alın bakalım, dedi. Meraklı gözler arasında bohçayı açtı. İçinde kurumuş domates çekirdekleri vardı. Zeliha Nine, "Ben size hep '- - - -' demiyor muyum? Bunlar eskiden yetiştirdiğimiz o güzel domateslerin tohumu. Alın, tarlanıza ekin ve çoğaltın. Bir daha da tarlalarınıza bundan başka tohum sokmayın." dedi.

11. **Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?**

- A) Sakla samanı gelir zamanı.
B) Birlikten kuvvet doğar.
C) Damlaya damlaya göl olur.
D) Araba devrilince yol gösteren çok olur.

12. **Bu parçadaki altı çizili deyim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Zararı bulunmamak
B) Bitkin bir duruma gelmek
C) Hiçbir belirti, iz olmamak
D) Fırsat bulamamak

Cümlede Anlam - 1

1.

Duygusalılık Bildiren Cümle	Abartı Bildiren Cümle
Sebep-Sonuç Cümlesi	Karşılaştırma Cümlesi

Aşağıdakilerden hangisi kutularda verilen cümle çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Nehir yatağındaki evlerin boşaltılması gerekiyordu.
B) Bu yıl, son otuz yılın en soğuk kışı yaşanacak.
C) Bir arada olduğumuz mutlu bayramları çok özledim.
D) Çok yoğun olduğu için arkadaşlarıyla buluşamadı.

2. I. başka
II. dilini
III. öğrenemez
IV. kendi
V. dil
VI. bilmeyen

Numaralanmış sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - II - IV - VI - III - V
B) II - I - VI - III - V - IV
C) IV - II - VI - I - V - III
D) V - VI - IV - II - I - III

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sebep-sonuç anlamı vardır?**

- A) Aşağı yukarı bir ay önce bu mahalleye taşındı.
B) Masanın üzerindeki dergilerden birini alıp okumaya başladı.
C) Şehrin gürültüsünden bir an önce uzaklaşmak istiyordu.
D) Eski şarkıları dinlediği için derin hayallere daldı.

4. (I) Ülkemizin en büyük adası olan Gökçeada, Çanakkale'nin bir ilçesidir. (II) Ülkemizin en batı noktası olan İnceburun, bu adada bulunuyor. (III) Gökçeada halkının geçim kaynaklarından biri zeytinciliktir. (IV) Adada ayrıca Türkiye'nin en lezzetli zeytinyağı da üretilmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde öznel anlatım vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. Sokullu Mehmet Paşa'nın, koca kavuğu ve uzun boyuyla, elleri önünde bağlı, gözleri yerde, yavaş yavaş saltanat arabasına yaklaştığını gördüm.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tanımlama cümlesidir.
B) Betimleme cümlesidir.
C) Karşılaştırma cümlesidir.
D) Abartma cümlesidir.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "üzülme" anlamı vardır?**

- A) İşlerini yarına bırakman çok doğru değil.
B) Ömrü boyunca genç yazarlarla ilgilendi.
C) Sorunları görmezden gelmekten vazgeç artık!
D) Çocukların perişan hâlini görünce içim parçalandı.

Cümlede Anlam - 1

7. Öznel anlatım, kişisel görüşler içerir. Nesnel anlatım ise kişisel görüşlerden uzak, kanıtlanabilir yargılarla oluşturulur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel anlatım vardır?

- A) Sanatçının son kitabı onuncu baskısını yaptı.
B) Bu güzel deniz insana huzur veriyor.
C) Yeni gömleğin sana çok yakışmış.
D) Maç izlemek çok eğlenceli bir etkinliktir.

8. (I) Kutuplar, sıra dışı doğal güzellikleri olan bölgelerdir. (II) Yeryüzündeki en çetin iklim koşulları buralarda yaşanır. (III) Mevsimsel değişimler, dünyanın hiçbir yerinde kutuplarda olduğu kadar büyük olmaz. (IV) Buralarda yalnızca en dayanıklılar ve en güçlüler hayatta kalabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9. (I) Çanakkale'nin Ayvacık ilçesine bağlı Behramkale (Assos), MÖ 6'ncı yüzyılda volkanik bir tepenin üzerinde kurulmuş. (II) Kendine özgü dokusu ve mimarisiyle dikkat çeken bu yerleşim, sert rüzgârlara direnen taş yapılarıyla öne çıkıyor. (III) Evlerde kullanılan andezit, zor işlenen ama zamana karşı direnebilen bir taş olduğundan yapıların ömrü uzun. (IV) Bu taşla inşa edilen yapılar, dün olduğu gibi bugün de Behramkale'nin dokusunu oluşturan en önemli aktör.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede nesnel anlatım yapılmıştır.
B) II. cümlede abartma anlamı vardır.
C) III. cümlede neden-sonuç ilişkisi söz konusudur.
D) IV. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.

10. (I) Kamp ateşi, bir kampı kamp yapan en önemli öğedir. (II) Birçok kampçı, geceleyin çevresinde oturulacak bir ateş yakmak ve bu ateşin etrafında sohbet etmek için gider kampa. (III) Dans eden alevler, kızıl korlanmış odunlar, yanan dalların çıkardığı çitirtılar insana farklı bir heyecan yaşatır. (IV) Hele bir de sıcak çikolata ya da kakaolu süt varsa ateş başında oturup gökyüzündeki yıldızları izlemenin tadına doyum olmaz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
C) III. cümlede koşul anlamı söz konusudur.
D) IV. cümlede öznel anlatımdan yararlanılmıştır.

11. (I) En şiddetli fırtınaların yaşandığı Neptün gezegeninin tahminen 12 uydusu bulunur. (II) Uydulardan biri olan Triton, buz kütleli şekindedir ve uzaya gaz ile çamur püskürtür. (III) Neptün, dünyadan bakıldığında görülmemektedir çünkü oldukça soluk bir gezegendir. (IV) Teleskop ile bakıldığında ise yeşilimsi renge sahip, disk biçiminde bir gezegen olduğu görülür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir durum, nedeniyle birlikte verilmiştir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

12. (I) Yazıyı keşfeden insanlar, bu büyük keşfin heyecanıyla olsa gerek, çevrelerinde gördükleri birçok sert nesnenin üzerine yazmışlar. (II) Söz gelimi Çin'in Jiahu bölgesi sakinleri, şu ana kadar bulunan en eski yazıyı kaplumbağa kabukları üzerine yazmış. (III) Eski bir mezardan çıkarılan, 8600 yıllık yazılar bunlar. (IV) Daha farklı yazı araçlarının ortaya çıkması ise biraz zaman almış.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde örneklendirme yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

Parçada Anlam - 1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Pişmanlık kadar ruhu karartan bir şey yoktur. “Neden o telefonu açmadım ki?”, “Neden karşılık vermedim?”, “Neden daha erken çıkmadım?” gibi cümleler pişmanlık sonucunda söylenir ve insanı karamsarlığa sürükler. Oysaki geçmişte yaşananları değiştirme şansı yoktur. Bu yüzden geçmişteki hatalar yüzünden pişman olmak yerine gelecekte bu hatalara tekrar düşmemek için çaba göstermek gerekir. Dr. Seuss’un şu sözünü hatırlayın: “Ağlama, çünkü geçti artık.”

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan, değiştiremeyeceği durumlar için üzülmemeli, geleceğe bakmalıdır.
B) İnsan, geçmişte yaşadıklarını sürekli gözden geçirmelidir.
C) İleride pişman olmamak için hata yapmamak gerekir.
D) Pişmanlık ve suçluluk duygusu, insanın hayatını karartır.

2. Kültürün yüzlerce tanımı vardır. Bundan daha doğal bir şey de olamaz. Çünkü kültür, farklı olma hâlidir; farklılığın ürünüdür. İnsanların farklı coğrafyalarda, farklı iklimlerde kurdukları hayat biçimidir. Her bir aile, her bir topluluk kendi inancının, kendi ürününün, kendi tarzının kültürünü oluşturur. O hâlde kültürün en önemli özelliği farklılıktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) İnsan
B) Kültür
C) Farklılık
D) İklim

3. İçimden hep iyilik geliyor
Yaşadığımız dünyayı seviyorum
Kin tutmak benim harcam değil
Çektiğim bütün sıkıntıları unuttum
Parasız pulsuzum ne çıkar
Gelecek güzel günlere inanıyorum

Bu dizelerin şairi için aşağıdakilerden hangisi söylemez?

- A) Unutkan
B) İyiliksever
C) Sevecen
D) Umutlu

4. Seyahate çıkmadan önce, ne olur ne olmaz diye yanıma gereğinden daha fazla yiyecek ve giyecek alırım. Aracımın tüm bakımlarını yaptırırım. Başıma gelebilecek şeyler için önceden hazırlıklı olurum.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Becerikli
B) Tedbirli
C) Sakin
D) Endişeli

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ankara'nın iklim özelliği, buradaki evlerin biçimlendirilmesinde önemli rol oynamıştır. Yaz ve kış arasındaki aşırı ısı farklılaşmasına göre kullanım da çeşitlenmiştir. Kalın duvarlı, küçük pencere alt katlar kışın; ince duvarlı, havadar üst katlar ise yazın kullanılmıştır. Yine iklime bağlı olarak yapılan geniş saçaklar ve “cihannüma” denen geniş yazlık odalar da Ankara evlerinin tipik özelliği olmuştur.

5. **Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ankara evlerinin oluşumunda iklimin önemli bir yeri vardır.
B) Eski Ankara evlerinin çoğu korunamamıştır.
C) Ankara, evleriyle ün kazanmış bir şehirdir.
D) Ankara'da yaz ve kış arasındaki sıcaklık farkı çok fazladır.

6. **Aşağıdakilerden hangisi, Ankara evlerinin kışın kullanılan bölümünün özelliklerinden biri değildir?**

- A) Duvarlarının kalın olması
B) Alt katta bulunması
C) Havasının bol olması
D) Küçük pencere olması

Parçada Anlam - 1 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. Gelmeden kış, yağmadan kar,
Gidin gidin güzel kuşlar
Uzak güney illerinde
Bol yiyecek, bol güneş var.

Bu dördlüğe getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bahar Sevinci
B) Doğa Sevgisi
C) Güneşli Günler
D) Göçmen Kuşlar

8. Oyunlar, çocuklar için gerçek yaşamın aynası gibidir. Çocuk; paylaşmayı, iş birliğini, sorun çözmeyi, karar vermeyi oyun oynarken öğrenir. Oyun oynarken arkadaşlarını daha yakından tanır. Böylece insanlar hakkında bilgi sahibi olur. Oynarken yaptığı hareketler çocuğun beden gelişimine de yardımcı olur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi oyunun çocuğa etkilerinden biri değildir?

- A) İnsanları tanımada yardımcı olması
B) Doğaya karşı duyarlı olmayı sağlaması
C) Vücut gelişimine katkıda bulunması
D) Problemlere çözüm bulmayı öğretmesi

9. Çocuklar, beni de alın içinize
Ben de güzel oyunlar oynamayı bilirim.
Çocuklar, imreniyorum şimdi size
Yıllar oluyor ki kırıldı çemberim.

Bu dördlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalnızlık
B) Kızgınlık
C) Özlem
D) Şaşırma

10. Gökkuşluğu, su damlalarına çarpan güneş ışınlarının yansmasıyla oluşur. Su damlalarının içine giren güneş ışınları, renklerine ayırır. Sonra bu rengârenk ışınlar su damlalarının arkasından yansır ve geldikleri taraftan ama farklı bir açıyla dışarı çıkar. Bu, tek bir su damlasında değil aynı anda milyonlarca su damlasında gerçekleşir. Onlardan gözümüze gelen rengârenk ışıklar da su damlalarının olduğu yerde bir gökkuşluğu görmemize neden olur.

Bu parçada neden söz edilmektedir?

- A) Yağmur damlalarının renklerinden
B) Gökkuşluğundaki renklerin özelliklerinden
C) Gökkuşluğunun nasıl oluştuğundan
D) Güneşin su damlalarına etkisinden

11. Nasrettin Hoca, topluma ışık tutan ve halka düşünmeyi öğreten bilge bir kişidir. İçinde yaşadığı toplumu çok iyi tanımıştır. Fıkralarını; insanların aile, komşuluk, dostluk ilişkilerinde gördüğü aksak yönleri düzeltmek ve onlara nasihat etmek amacıyla oluşturmuştur. Böylece insanları düşünmeye ve doğruluğa davet etmiştir.

Bu parçada Nasrettin Hoca'yla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Halka kılavuzluk eden bir kişi olduğuna
B) Fıkralarının öğüt içerdiğine
C) Halkın özelliklerini iyi bildiğine
D) Fıkralarıyla ün kazandığına

12. Ağrı kesiciler hastalıkları ve yaraları tedavi etmez. Bunlar, ağrıyı hissetmenizi önleyen kimyasal maddelerdir. En kuvvetli ağrı kesicilerden biri morfindir. Morfin çok şiddetli ağrıları bastırmak için kullanılır. Endorfin ise beynin ürettiği bir ağrı kesicidir. Bunun etkileri morfininkiyle aynıdır. Endorfin, ağrının ilk hissedildiği anda salgınır ama ilk kriz atlatıldığında etkisi geçer.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Endorfin ve morfinin vücutta benzer etkileri vardır.
B) Ağrı kesiciler, hastalıkları iyileştirmek için kullanılır.
C) İnsan beyni, ağrıları dindirmek için harekete geçmektedir.
D) Morfin vücut tarafından üretilen bir ağrı kesici değildir.

Ses Bilgisi

1. Son hecesinde dar ünlü (ı, i, u, ü) bulunan iki heceli sözcükler ünlüyle başlayan bir ek aldığında son hecedeki dar ünlü düşer. Bu ses olayına “ünlü düşmesi” denir. Örneğin “boyun” sözcüğüne “-um” eki getirildiğinde sözcük, “boyunum” şeklinde değil, “boynum” şeklinde yazılır.

Buna göre,

“Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın

I

Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.

II

Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın

III

Bir vatan kalbinin attığı yerdir.”

IV

dizelerinde numaralanmış sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi vardır?

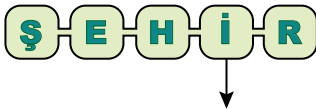
- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. Türkçede düz-geniş ünlülerle (a,e) biten fiillere “-yor” eki getirildiğinde, fiilin sonundaki düz-geniş ünlüler daralarak “ı, i, u, ü” ünlülerine dönüşür. Bu ses olayına “ünlü daralması” denir.

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili fiillerden hangisine “-yor” eki getirilirse fiilde ünlü daralması meydana gelmez?

- A) Beni okulun bahçesinde bekle.
B) Babaannenle dedeni sık sık ara.
C) Yemekten sonra bir dilim tatlı ye.
D) Akşam yemeği için çorba yap.

3.

“ŞEHİR” sözcüğünü oluşturan kutular, aşağıdakilerin hangisinde verilen ekle birleştirilirse okla gösterilen “İ” kutusunun sözcükten atılması gerekir?

- A) L E R B) İ M
C) D E D) D İ R

4. Süreksiz sert ünsüzlerle (p, ç, t, k) biten bir sözcüğe, ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde sözcüğün sonundaki sert ünsüz yumuşar. Bu ses olayına “ünsüz yumuşaması” ya da “ünsüz değişimi” denir. Örneğin “börek” sözcüğüne “-i” eki getirildiğinde sözcüğün sonundaki “k” sesi “ğ”ye dönüşür (böreği).

Bu açıklamaya göre “kitap” sözcüğüne aşağıdaki eklerden hangisi getirilirse sözcükte ünsüz yumuşaması meydana gelir?

- A) -dan B) -cı C) -in D) -lık

5. Süreksiz sert ünsüzlerden (p, ç, t, k) biriyle biten bazı tek heceli sözcüklerden sonra ünlü ile başlayan bir ek geldiğinde ünsüz yumuşaması meydana gelmez. Örneğin “tip” sözcüğüne “-in” eki getirilince “p” sesi “b”ye dönüşmez (tipin).

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi bu açıklamaya örnek olamaz?

- A) Öğrencilerin çoğu sergi salonuna gidecek.
B) Bu kadar yükü tek başına taşıyamazsın.
C) Çocuklar yalnızken içim hiç rahat etmiyor.
D) Bu apartmanın çatı katı çok sıcak oluyormuş.

6. Türkçede sert ünsüzlerden (f, s, t, k, ç, ş, h, p) biriyle biten bir sözcüğe “c, d, g” yumuşak ünsüzleri ile başlayan bir ek geldiğinde ekin başındaki “c” sesi “ç”ye; “d” sesi “t”ye; “g” sesi ise “k”ye dönüşür yani “c, d, g” sesleri sertleşir. Bu ses olayına “ünsüz benzeşmesi” ya da “ünsüz sertleşmesi” denir.

Buna göre aşağıdaki sözcüklerden hangisi “-ce/-ca” ekini alırsa ünsüz benzeşmesi meydana gelmez?

- A) Büyük B) Rahat
C) Sakin D) Yavaş

Ses Bilgisi

7. Yabancı dillerden dilimize giren bazı sözcükler ünlüyle başlayan ek aldığına ya da “etmek, olmak” gibi fiillerle birleştiğinde sözcüğün sonundaki ünsüzden bir tane daha türer. Bu ses olayına “ünsüz türemesi” denir. Örneğin “hat” sözcüğü “ı” ekini alınca “hattı” şeklinde yazılır. Burada “ı” ünsüzü türemiştir.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi bu açıklamaya örnek olamaz?

- A) Yapılan bütün iş tekliflerini reddetti.
B) Affına sığınarak bir şey sormak istiyorum.
C) Bankanın önünde en az elli kişi vardı.
D) Gurbet hissini yaşamayan anlayamaz.

8. Bu topraktan biriydi

I

Adı Orhan Veli'ydi
Elleri dost omzunda

II

Yaşamak kaderiydi.

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerde yer alan ses olayları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Ünsüz benzeşmesi	Ünlü düşmesi
B) Ünsüz yumuşaması	Ünlü düşmesi
C) Ünlü düşmesi	Ünsüz yumuşaması
D) Ünlü daralması	Ünsüz benzeşmesi

9. Sorardım sırrını hiç düşünmeden;

I

Bu fani gönlümün sevinci neden?

II

III

Beni günden güne meğer genç eden
Daima değişen maceralarmış!

IV

Bu dizelerdeki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcükte ünsüz türemesi vardır.
B) II. sözcükte ünlü düşmesi vardır.
C) III. sözcükte ünsüz yumuşaması vardır.
D) IV. sözcükte ünsüz benzeşmesi vardır.

10. Seni boydan boya sevmişim.

Ta Edirne'ye kadar Kars'tan

I

Taşını, toprağını, yiğidini

II

Fırsat buldukça övmüşüm.

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerde yer alan ses olayları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Ünsüz benzeşmesi	Ünsüz yumuşaması
B) Ünsüz yumuşaması	Ünlü düşmesi
C) Ünlü düşmesi	Ünsüz yumuşaması
D) Ünsüz değişimi	Ünsüz benzeşmesi

11. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünsüz türemesi vardır?**

- A) Sabahçı olduğunu öğrenince çok sevindi.
B) Senin hakkında hep olumlu şeyler duydum.
C) Bu saatte nereye gidiyorsun, diye sordu.
D) Ağacın altına oturup kitap okuyalım.

12. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerin hangisinde yay ayraç içinde verilen ses olayı yoktur?**

- A) “Affetmek büyüklüktür.” demek aklına gelmedi mi? (Ünlü düşmesi)
B) Bu yıl kuşlar göçmüyormuş sıcak ülkelere. (Ünlü Daralması)
C) Düşünce dünyamızın gelişmesi için seçkin eserler okumalıyız. (Ünsüz Benzeşmesi)
D) Al bayrağın gölgesinde korkusuzca büyüsünler. (Ünsüz Yumuşaması)

Parçada Anlam - 2 (Giriş-Gelişme-Sonuç - Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)

1. Uyku, hayatta kalabilmek için vazgeçilmez bir gereksinimdir. Birçok hayvan, tıpkı insanlar gibi günün belirli saatlerinde uyumak ister. - - - - onların insanlar gibi sıcaklık yataklarında uyuma şansları yoktur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilirse parçanın anlam akışı bozulur?

- A) Ama B) Çünkü
C) Fakat D) Ancak

2. (I) Spor yapanların kalp ve damar hastalıklarına yakalanma riski daha düşüktür. (II) Spor, kalbin kasılma kapasitesini artırır. (III) Dolaşım sisteminin daha düzenli çalışmasını sağlar. (IV) Ancak ağır sporlar kalbin zorlanmasına sebep olur ve çeşitli kalp rahatsızlıklarına davetiye çıkarır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde farklı düşünmeye yönlendiren bir ifade vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

3. I. Toprağı kazmaya başlamış ve kaza kaza komşunun ahırına girmiş.
II. Hanım, hanım; eski zamanlardan kalma bir ahır dolu su öküz buldum, demiş.
III. Nasrettin Hoca, yer altına ahır yapmaya karar vermiş.
IV. Ahırdaki öküzleri görünce hemen karısının yanına gitmiş.

Numaralanmış cümleler olayların oluş sırasına göre nasıl sıralanmalıdır?

- A) I - III - IV - II B) I - IV - II - III
C) III - I - IV - II D) III - IV - II - I

4. (I) Kelebeklerin ne kadar yaşadığını kesin olarak söylemek güçtür. (II) Bazı çeşitlerinin birkaç gün, bazılarının birkaç hafta yaşadığı, bilinen bir gerçektir. (III) Onların en büyük düşmanı kuşlardır. (IV) Bir yıla yakın yaşayanları da vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

5. I. Kapıda, yıllardan beri görüşemediği arkadaşını görünce çok şaşırıldı.
II. Kucaklaşıp hâl hatır sorduktan sonra yürümeye başladılar.
III. "Aaa, bu ne güzel bir tesadüf!" dedi arkadaşına.
IV. Okul kapısından çıktı, hemen eve gitmeyi düşünüyordu.

Numaralanmış cümleler olayların oluş sırasına göre nasıl sıralanmalıdır?

- A) I - IV - II - III B) II - I - III - IV
C) III - I - II - IV D) IV - I - III - II

6. Mars da Dünya gibi 4,5 milyar yaşında ve Dünya'nın yaklaşık yarısı büyüklüğünde. Mars'ın bugünkü ortalama sıcaklığı yaklaşık -60 derece. - - - - eski dönemlerde daha sıcak olduğu, büyük göller ve okyanuslarla çevrili olduğu düşünülüyor.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Başka bir deyişle B) Fakat
C) Bundan dolayı D) Çünkü

Parçada Anlam - 2 (Giriş-Gelişme-Sonuç - Parça Oluşturma - Parça Tamamlama)

7. İnsanlar yüzleri tanımada çok başarılıdır. Bir gün size eli tane vesikalık fotoğraf gösterilse, sonraki gün bu fotoğrafların da içinde bulunduğu yüz tane vesikalık fotoğraf gösterilse yenileri, eskilerden kolaylıkla ayırt edebilirsiniz. Fakat beyninizin sağ yarısındaki çok küçük bir alan hasar görürse kendinizinki dâhil hiçbir yüzü tanıyamazsınız. İşin garibi, bu sorunun sadece yüzler konusunda yaşanmasıdır. Bu tür rahatsızlığı olanlar, yüzlerinden tanıyamadıkları insanları kıyafetlerinden, seslerinden hatta el yazılarından tanıyabilir. Bu yüzden bilim insanları - - - - .

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) beynin bir bölümünün sadece yüzleri tanıma işiyle görevli olduğunu düşünmektedir.
B) bu hasar sonucunda beynin bütün bölümlerinin zarar gördüğüne karar vermiştir.
C) beynin bölümleriyle ilgili incelemelerine son vermek zorunda kalmışlardır.
D) insan beyninin çok da karmaşık olmadığını fark etmişlerdir.

8. – Yardım hattı, buyurun; nasıl yardımcı olabilirim?
– - - - -
– Nasıl bir sorun?
– Yazı yazıyordum, birden bütün kelimeler gitti?
– Gitti mi?
– Yok oldu!
– Ekranda şu anda ne görüyorsunuz?
– - - - -
– Hiçbir şey mi?
– Yazdığım hiçbir şey ekranda görünmüyor.

Bu konuşma metninde boş bırakılan yere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bir sorunum var. - Hiçbir şey...
B) Yardım istemiyorum. - Bazı yazılar...
C) Benim bazı sorunlarım var. - Bomboş bir ekran...
D) Bana yardımcı olamazsınız. - Ne gibi...

9. Dilimiz; konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yüz yılı aşkın bir zamandan beri durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu, bir buyuran oldu diye değil; - - - -

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) bunun böyle olacağına hiç şüphemiz yok.
B) değişmesi gerektiği için değişiyor.
C) diline sahip çıkmayan toplumlar bu değişimi kabullenmek zorunda.
D) bu değişim şaşırtıcı ölçüde hızlı oluyor.

10. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olabilir?

- A) Çünkü şiirde anlam kapalılığı çok önemlidir.
B) Şiir, duyguların yoğun şekilde anlatıldığı bir türdür.
C) Kısacası şiir, çeşitli yorumlara elverişli olmalıdır.
D) Şiirde kimi bölümlerin belirsiz kalması da bir kusur değildir.

11. I. Bu çöpleri yiyen böcekler ve kemirgenler, birçok hastalığın yayılmasına yol açıyor. Öte yandan aşırı tüketim sonucunda oluşan çöplerin ortadan kaldırılması da başka sorunları beraberinde getiriyor.
II. Bu yüzden tüketimimizi olabildiğince kontrol etmeli, ortaya çıkan atıkları arıtmaya ya da geri dönüştürmeye çalışmalıyız.
III. İnsanların her gün ürettiği çöpler yeryüzündeki bütün canlılar için önemli bir tehdit oluşturuyor.

Numaralanmış cümleler "giriş-gelişme-sonuç" şeklinde sıralanırsa doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - III - II
B) II - I - III
C) III - I - II
D) III - II - I

12. I. O zaman ben seni başkasıyla karıştırdım.
II. Aaa evet, ben de hatırlıyorum mezuniyet gecesi.
III. Sizi görmeyeli yıllar oldu, en son mezuniyet kutlamasında görüşmüştük.
IV. Bir yerde yanışınız var, ben o kutlamaya katılmamıştım.

Üç kişi arasında geçen bu konuşmanın anlamlı bir metin oluşturabilmesi için sıralama nasıl olmalıdır?

- A) III - I - II - IV
B) III - I - IV - II
C) III - II - I - IV
D) III - II - IV - I

Cümlede Anlam - 2

1. (I) Türkiye’de ormana elverişli arazi çok fazla değildir. (II) Toprakların eğimi ve rakımın yüksek olması orman oluşumunu olumsuz etkilemektedir. (III) Bu yüzden ormanlarımız kıyılarda iç kesimlere göre daha fazladır. (IV) Toplamda ise 212 bin kilometrekare orman alanı vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

2. I. sokak
II. yavaş yavaş
III. sabahın ilk ışıklarıyla
IV. başlamıştı
V. hareketlenmeye

Numaralanmış sözlerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - III - II - V - IV B) II - III - I - V - IV
C) III - II - V - I - IV D) III - V - II - I - IV

3. (I) Bir kostüm içine girmiş insan izlenimi veren dev pandaların soyu ne yazık ki tehlike altında. (II) Ana besin kaynağı bambu yaprakları ve dalları olan dev pandaların doğal yaşam alanı Çin’in iç batı kesimleridir. (III) Burada üç bin kadar pandanın bulunduğu tahmin ediliyor. (IV) İki yüz elliyi aşkın panda ise dünyanın çeşitli ülkelerindeki hayvanat bahçelerinde yaşıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “üzülme” anlamı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen anlam özelliği yoktur?**

- A) Yolun kenarındaki bu küçük köye uğrarsanız lezzeti dillere destan peynirini tadabilirsiniz. (Koşul)
B) Yaz sıcağında, çevresini dev bir klima misali serinleten coşkun suyun kenarında oturuyoruz. (Benzetme)
C) Roma şehirlerinin ihtişamını gözler önüne seren Agora Havuzu, eşsiz bir yapıttır. (Beğenme)
D) İnsanoğlu, yaşamında büyük yıkımlara yol açan depremin oluşumunu çözmek için önemli çalışmalar yapıyor. (Abartma)

5. Kozalaklar nemliyken henüz taze oldukları için pulları kapalıdır. Ancak biraz kuruduktan sonra pulları açılır ve çam fıstıkları çevreye dağılır. Tohumları kozalakların pulları arasında bulunan çam, köknar gibi ağaçlar açık tohumlu bitkiler grubuna girer. Bitkilerin bir kısmı da kapalı tohumludur. Şeftali, ayva, ay çekirdeği, üzüm ve elma kapalı tohumlu bitkilerdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

- A) Nesnel cümle
B) Neden-sonuç cümlesi
C) Amaç-sonuç cümlesi
D) Örneklendirme cümlesi

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yay ayraç içinde verilen duyguyu yansıtmaz?**

- A) Sen kitap yazacaksın da biz de göreceğiz! (Küçümseme)
B) Bir oda dolusu odunu tek başına kırmış! (Sitem)
C) Yollar buz tutarsa köye nasıl gideceğiz? (Kaygı)
D) Ona karşı biraz daha anlayışlı olsaydık bunları yaşamazdık! (Pişmanlık)

Cümlede Anlam - 2

7. Osman Hamdi Bey'in yaptığı resimler - - - -

Bu söz aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa nesnel anlatım söz konusu olmaz?

- A) günümüze kadar ulaştı.
- B) öğrencilere gösterildi.
- C) İstanbul'da sergilendi.
- D) birbirinden etkileyiciydi.

8. Kendisini sevmeyen insandan, iyilik etmesi beklenmez.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Kendilerinden hoşlanmayan insanlar başkalarına iyilik yapamazlar.
- B) Kötülük sonradan kazanılır, hiç kimse doğuştan kötü değildir.
- C) Sevmeyi bilmeyen kişiler iyilik etmeyi de bilmezler.
- D) Bir insanın iyilik yapabilmesi için kötülüklerden tamamıyla uzaklaşması gerekir.

9. (I) Ağaçların yaprakları, bir besin fabrikası gibi çalışır. (II) Ağaç köklerinden gelen su, yapraklarda karbondioksitle buluşur. (III) Yaprakların, güneş enerjisinin de yardımıyla su ve karbondioksitten glikoz üretmesine fotosentez denir. (IV) Bitkiler, fotosentezle elde ettikleri glikozu, büyümek ve enerji elde etmek için kullanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede benzetme yapılmıştır.
- B) II. cümle koşul cümlesidir.
- C) III. cümle tanım cümlesidir.
- D) IV. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.

10. • Duygusalılık bildiren cümle

- Karşılaştırma cümlesi
- Abartı bildiren cümle

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümle çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Küçük kız, sudan çıkabilmek için hemen ağaca tutundu.
- B) Zavallı adam açlıktan ve susuzluktan yorgun düşmüştü.
- C) Bir haftadır gece gündüz uyumadan sınava çalışıyor.
- D) Sebze yemeklerini etli yemeklerden çok severim.

11. (I) Böcek bilimcilerin, yıllardır biriken gözlem verilerinin sonucunda, göç eden böceklerden bazılarının yükseklerde esen rüzgârları kullanarak çok hızlı yol aldıkları anlaşıldı. (II) Bazı güve ve kelebek türleri binlerce kilometre ötedeki yerlere gitmek için uygun rüzgârlardan yararlanıyor. (III) Bu rüzgârlara binen akıllı böceklerin hızları saatte 100 km'ye kadar çıkabiliyor. (IV) Bu hızda esen rüzgârlar böceklere bir şey yapmıyor çünkü hava akımının içine kendini atan böcekler de artık havayla aynı hızda ilerliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
- B) II. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
- C) III. cümlede benzetmeden yararlanılmıştır.
- D) IV. cümlede sebep-sonuç ilişkisi söz konusudur.

12. Üşüttüğüm için iki haftadır hastayım, keşke sıkı giyinseydim!

Bu cümleye hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öfke
- B) Şaşırma
- C) Sitem
- D) Pişmanlık

Yazım Kuralları

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Apartmanın 7'inci katından kedi sesleri geliyordu.
- B) Ağrı Dağı'na çok sayıda kış tırmanışı düzenledik.
- C) Ömer Seyfettin'in "Yalnız Efe" adlı eserini okudunuz mu?
- D) Kütüphanemiz için bir ayda 3.890 kitap toplandı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Komşumuz Yıldız Hanım dün akşam hastanede ziyaretime geldi.
- B) Köpeğimiz Karabaş bizi kapıda büyük bir sevinçle karşıladı.
- C) Her ayın ilk Çarşamba günü arkadaşlarımızla bizde toplanıyoruz.
- D) Dolunay, Ay'ın aydınlık yüzünün tamamının Dünya'dan görüldüğü evredir.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Safranbolu evleri, 1994'ten bu yana özel bir ilgiyle korunuyor.
- B) 14 mart Tıp Bayramı nedeniyle düzenlenen etkinliklere katıldı.
- C) Şehitler Abidesi, hayatını kaybeden askerlerin anısını yaşıyor.
- D) Otuz dokuz eser kaleme alarak adını tarihe kazımış bir bilgindir o.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Bu insanlar, Adana'ya yerleşmek için mi geldiler?
- B) Ankara Kalesi'ne yapılacak geziye kimler katılacak?
- C) "Kaplumbağa Terbiyecisi" tablosu Osman Hamdi Bey'e aittir.
- D) Manyas gölü, geniş ve sığ bir tatlı su gölüdür.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bütün adaylara 2'şer soru sorulacaktı.
- B) 10.45'te okulun bahçesinde toplandık.
- C) Araştırma 7.550 kişi üzerinde yapılmış.
- D) Bölme işleminin sonucu 25,2 çıkmıştı.

6. Sert ünsüzlerden (f, s, t, k, ç, ş, h, p) biriyle biten sözcüklere "c", "d", "g" yumuşak ünsüzleriyle başlayan bir ek getirilirse ekin başındaki "c", "ç"ye; "d", "t"ye; "g", "k"ye dönüşür. Buna "ünsüz benzeşmesi" denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Sen de çocukca bir tavır içindesin.
- B) Bilge, beni görünce yanıma geldi.
- C) Arabanın camını açtı ve çocuğa seslendi.
- D) Paraşütçüler yamaçtan boşluğa atılıyorlar.

Yazım Kuralları

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Dolaşmaya çıkarken yanına hiç birşey almamış.
- B) Topkapı Sarayı'na yıllardır gitmedim.
- C) Çorum'da da kar yağışı etkili olacaktı.
- D) Akşamki pikniğe dayımlar gelecek mi?

8. Bağlaç olan "de" ayrı yazılır, ek olan "-de" sözcüğe bitişik yazılır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Annem de bizimle gelmeye karar verdi.
- B) Doktor bugün de izinli olduğu için gelmeyecektim.
- C) Sen de bize güzel bir şiir okur musun?
- D) Çocuklar sabahtan beri bahçe de oynuyorlar.

9. Herbiri ayrı bir hikâye anlatan bu arkeolojik eserlerin ser-
I
gilendiği yer, mimar Cengiz Bektaş tarafından tasarlanan
II
Sevgi Gönül Salonu. Salonun girişinde Antik Çağ da ya-
III IV
şayan filozof ve devlet adamlarına ait büstler, bir sonraki
bölümde ise heykeller bulunuyor.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Sabahleyin Nene Hatun Caddesi'ndeki bankaya gideceğiz.
- B) Buraya gelip de Maraş Dondurması yemeden olmaz.
- C) Lale Festivali 25 Haziran'da başlayacak, dediler.
- D) Süveyş Kanalı 1888'de tüm gemilere açılmıştır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Mağaraların duvarlarındaki resimler zamanla silinmiş.
- B) Bu eser, Türk Dil Kurumu tarafından yayımlanmış.
- C) Türkçeyi iyi bilen öğrenciler İngilizceyi daha kolay öğrenir.
- D) Kutup yıldızı, öteki yıldızlara göre daha parlaktır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımı doğrudur?

- A) Baktığı kimse gelmiyor, o da gelmekten vazgeçti.
- B) Yarınki işlerini bir an önce planlamalısın.
- C) Bebek öyle tatlıki herkesin gözü onun üzerinde.
- D) Ne yazıkki bu insanlara gerektiği gibi yardım edemedik.

Noktalama İşaretleri

1. Bilim adamları () insanların yiyeceklerden aldığı dört temel tat olduğunu söylüyor () Tatlı, tuzlu, ekşi ve acı () Yediğimiz şeyler bu dört tadın karışımıdır.

Bu parçada yay ayrıçla gösterilen yerlere aşağıdaki-lerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (:) (...)
B) (;) (;) (...)
C) (,) (:) (.)
D) (;) (:) (.)

2. Dağlara, yıldızlara ve nehlere bak ki bilgeliği ve sabrı öğrenebilesin.

Aşağıdakilerin hangisinde virgül (,) bu cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Tamam, şimdi herkes beni dikkatle dinlesin.
B) Küçük insanların büyük gururları olur, demişti.
C) Rüzgâr mumu söndürür, yangını alevlendirir.
D) Korku, endişe ve kararsızlık insanı çok yorar.

3. Hey () genç sanatçılar () Hava artık çok sıcak, doğaya çıkma vakti geldi ()

Bu parçada yay ayrıçla gösterilen yerlere aşağıdaki-lerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (!) (.)
B) (,) (!) (:)
C) (!) (.) (...)
D) (...) (!) (.)

4. Kış aylarındaki dondurucu soğuklar ve yiyecek kaynaklarının iyice azalması () kimi hayvanları derin bir uykuya davet eder. Kış uykusu olarak adlandırılan bu uyku () bildiğimiz uykudan farklıdır () uzun ve derindir ()

Bu cümlede yay ayrıçla gösterilen yerlere aşağıdaki-lerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (;) (,) (...)
B) (,) (,) (;) (.)
C) (,) (:) (,) (!)
D) (;) (,) (;) (...)

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?**

- A) Neden söz ettiğinizi pek anlayamadım
B) Oraya neden gittiğini bize hâlâ söylemedin
C) Bu görevi sana vermem için bir neden yok
D) Beni gördüğünde kafasını neden çeviriyor

6. • Bu işi yapmak için nasıl bir eğitim aldınız
• Gerçekleşmeyen hayaller, sönmeyen umutlar
• Arkadaşlar, kimse arka bahçeye gitmesin

Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi, bu cümlelerden herhangi birinin sonuna getirilemez?

- A) (...) B) (!) C) (.) D) (?)

Noktalama İşaretleri

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) Sokakta binbir çeşit insan dolaşıyordu: satıcılar, işçiler, öğrenciler...
- B) Ankara-Konya yolunda trafik çok yoğun olduğu için geç kaldık.
- C) Çocuklar, çabuk buraya gelin ve bana yardım edin!
- D) Babam "Önce iyi insan ol, başarı peşinden gelir," derdi.

10. Eski Türk tarihinin_I sanatının ve folklorunun sergilendiği salonları hayran hayran gezdik. Anadolu halkının_I giyim eşyaları_{II} kilimleri ve işlemeleri; Selçuklu Dönemi'ne ait kapılar_{III} kapı tokmakları ve pencereler vardı sergide._{IV}

Bu parçada numaralanmış virgüllerden (,) hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Sempozyum yarın 13.00'te başlayacaktı. İlk gün, konuşmacılar arasında Prof. Dr. İlber Ortaylı da varmış. 2. nci gün kimlerin katılacağını henüz öğrenemedim.

Bu parçada numaralanmış noktalardan (,) hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) Yahya Kemal (1884-1958) Türk şiirinin en önemli temsilcilerinden biridir.
- B) Kayseri'lilerin katıldığı kültürel etkinlik bir hafta sürecektir.
- C) "Bizim takım çok yaşa, bizim takım çok yaşa!" diye bağıırıyordu.
- D) "-lık /-lik /-luk /-lük" eki, isimlere gelerek yer, araç ve meslek adı oluşturur.

9. • Yapım eklerinden bazılarını sıralayalım () -lı, -lık, -cı, -sız.
• Eda, Ecrin, Hayal şarkı söyleyecek () Kadir, Seden, Ülkü şiir okuyacaktı.
• Çalışkanlığıyla herkesin takdirini kazanıyor ama bu huyu ()

Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi, bu cümlelerde yay ayrıca gösterilen yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) (!) B) (...) C) (:) D) (;)

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Uzungöl, dik yamaçları ve benzersiz orman örtüsüyle harika bir yer
- B) Robotlar, uzun süredir yaşamın farklı alanlarında kullanılıyor
- C) Olağanüstü yeteneği ve yaratıcı gücü olan kişilere dâhi denir
- D) Olimpiyatlar dünyanın en büyük spor etkinlikleridir

Metin Türleri

1. Endonezya'nın Açe bölgesinde dün sabah on balina karaya vurdu. Kendi çabalarıyla suya dönemeyen balinalara civar köylerden gelen insanlar yardım etti. Balinaları kimi köylüler tekneleriyle, kimileri de elleriyle denize iterek hayata döndürmeye çalıştı. Balinalardan üçü için artık çok geçti çünkü yapacak bir şey kalmamıştı.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâye
B) Fabl
C) Masal
D) Haber yazısı

2. Aşağıdakilerden hangisi bilgilendirici bir metindir?

- A) Mağaranın içi, güneş doğmuş gibi birden aydınlanıverdi. Bu ışık nereden geliyor diye çevreme baktım. Bir de ne göreyim? Altın, zümrüt ve çeşit çeşit değerli taşlardan oluşan bir tepelik duruyor gözlerimin önünde.
- B) Çekirge, pire ve uçan kaz bir gün kralın huzuruna davet edilmişler. Kral, üçünün arasında bir yarış düzenleyecek ve en yükseğe sıçrayana büyük bir ödül verecekti.
- C) Yemeğimi acele bitirip evden çıktım. Dükkâna gittiğimi gören annemin sevinci yüzünden okunuyordu. Sokağın köşesine varınca arkadaşlarımla da dükkâna geldiğini gördüm.
- D) Ahlak kuralları, bir toplumdaki insanların benimsediği, uymak zorunda olduğu kurallardır. Dürüstlük, kardeşlik, sevgi, saygı gibi iyi nitelikler ile güvenilirlik, alçak gönüllülük, hoşgörü, acıma gibi iyi huylar bu kurallara örnek gösterilebilir.

3. Serdar'ın akvaryumunda birbirinden güzel üç tane balık vardı. Serdar bu balıklara gözü gibi bakıyor, hiçbir şeylerini eksik etmiyordu. Bu kadar ilgi ve sevgiye rağmen balıklar çok mutsuzdu. Altın renkli balık, siyah renkli balığa bakıp iç çekiyor ve "Ne güzel bir rengi var, hele uzun siyah kuyruğu, yüzerken ne de güzel dalgalanıyor! Ne olurdu ben de onun gibi siyah olsaydım ya da şu kırmızı balık gibi kırmızı olsaydım?" diyordu. Kırmızı renkli balık ise "Ne olurdu ben de geceler kadar kara ya da şu altın renkli balık gibi pırıl pırıl olsaydım?" diye üzülürdü. Siyah renkli balığa gelince o da "Neden kırmızı ya da altın gibi pırıl pırıl değilim?" diye söylenirdi bütün gün.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Hikâye edici bir metinden alınmıştır.
B) Anlatım I. kişi ağzından yapılmıştır.
C) Kurgusal unsurlara yer verilmiştir.
D) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.

4 ve 5. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

I

Kurdun biri, nehirden su içen bir kuzuyu gözüne kestirmiş. Kuzuya, "Sen benim içtiğim suyu niye bulandırıyor?" demiş. Kuzu, "Ben sizin suyunuzu nasıl bulandırırım? Siz yukarıdasınız, ben aşağıdayım. Su yukarı doğru akıyor ki!" demiş.

II

Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde küçük bir kulübede karısı ve yedi çocuğuyla birlikte yaşayan yoksul bir oduncu varmış. Oduncunun en küçük çocuğu parmak kadarmış. Bu yüzden ona Parmak Çocuk adını vermişler. Günün birinde parasızlıktan yiyeceksiz kalmışlar. Ne yapacağını şaşırarak oduncu, çocuklarını götürüp ormana bırakmış. Çocuklar ormanda yalnız kaldıklarını anlayınca ağlamaya başlamışlar. Parmak Çocuk bir ağaca tırmanmış ve ileride bir ev görmüş. Gidip kapıyı çalmışlar. Kapıyı açan kadın "Burası devin evidir. O, çocukları yer. Hemen gidin buradan!" demiş.

4. Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?

- A) Kurguya dayalı olması
B) Tekerleme kullanılması
C) Deyimlere yer verilmesi
D) Benzetme yapılması

5. Numaralanmış metinlerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

I	II
A) Hikâye	Masal
B) Fabl	Masal
C) Masal	Efsane
D) Fabl	Hikâye

Metin Türleri

6. Aşağıdaki metinlerden hangisi yay ayaç içinde verilen türde yazılmamıştır?

- A) Tilki çok acıkmış ve bir bağa girmiş. İştah açıcı üzüm-lerden yiyerek karnını doyurmak istemiş. Ancak o güzelim üzümlere yetişemediği için bir türlü yiyememiş. Bu sefer de "Önemli değil canım, nasıl olsa hepsi eşiydi." demiş. (Fabl)
- B) İki çocuk neşeyle alt kamaraya indiler. Dolaplardan ağları ve oltaları alıp hızla yukarı çıktılar. Ufaklık, ağın ucunu denize doğru atarken "Yunus, Yunus..." diye seslendi. (Hikâye)
- C) Bilinen ilk hesap makinesi abaküstür. Abaküs, ilk kez Atina yakınlarındaki Salamis Adası'nda kullanıldı. Üzerine birçok sütun oyulmuş olan mermer abaküste sayıları, minik çakıl taşları simgeliyordu. (Masal)
- D) İngiltere'deki Uluslararası Ömür Boyu Yaşam Merkezi, hafızanın müzikle iyileştirilebileceğini tespit etti. Bazı hastalar üzerinde araştırma yapan 50 uzman, ileri seviyede hafıza kaybı olanların bile müziği algılayabildiklerini açıkladı. Bu araştırma, müziğin hafıza üzerindeki olumlu etkisini ilk kez ortaya çıkarmış oldu. (Haber yazısı)

7. Aşağıdakilerden hangisi hikâye edici bir metinden alınmamıştır?

- A) İpek Yolu'nun önemli duraklarından biri olan Bursa, tarih boyunca oluşturduğu çarşı kültürünü bugün hâlâ yaşatan şehirlerimizden. Pek çok yangınla harap olsa da her seferinde hayata yeniden dönen Kapalı Çarşı, Ulu Cami'nin kuzeyinden başlayıp Koza Han'a kadar uzanıyor.
- B) Keloğlan ve zavallı anacığı, geçim sıkıntısı içinde yaşıyorlarmış. Bir kuru ekmek, bir parça peynirle günlerce idare ederlermiş. Tarlaları çok verimsizmiş. Üstelik senelerin birinde öyle bir kıtlık olmuş ki bağ bahçeleri hep kurumuş, mısır tarlaları bodur kalmış.
- C) Tilki ile kedi sohbet ediyorlarmış. Tilki durmadan ne kadar hilekâr ve kurnaz olduğunu anlatıyormuş. Söylediğine göre düşmanları onu alt edemezmiş çünkü pek çok oyun ve hile bilirmiş. Kedi biraz da utanarak "Ben fazla oyun bilmem ki!" demiş.
- D) Birinci dönem bitmek üzereydi. Elif her günkü gibi okuldan eve dönüyordu. Eve yaklaşmıştı, ana cad-deden ayrıldı ama eve gideceği yol kapalıydı. Bu yüzden kimsenin geçmediği ıssız ve kestirme bir yoldan gitmek zorunda kaldı. Yolda bir teyze yavaş yavaş yürüyordu, Elif ona doğru yaklaştı.

8. Hikâye edici metinden alınmıştır.
III. kişili anlatımdan yararlanılmıştır.
Deyimler kullanılmıştır.

Bu özelliklerin bir arada bulunduğu metin aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Gemi kaptanları, diğer gemilerden ayrı düşmemek için ellerinden geleni yapıyordu. Havaya kalkıp inen gemiler, artık dalgalara karşı koyacak durumda değildi. Fırtına bizi nereye savurursa oraya savruluyorduk. Karşımızda kayalıklar vardı. Oraya sürüklenen gemilerin sağ çıkması imkânsızdı. Hep bir ağızdan bağı-ıyor, dua ediyorduk.
- B) Bahar geldi ya, insanın her zaman, her yerde, herkesle konuşup yârenlik edesi geliyor. İnsan, sevincini de üzüntüsünü de memleketin hâlini de konuşmak, paylaşmak istiyor biriyle. Hele sokakta, dükkânda, çarşı ortasında biriyle ayaküstü girişilen sohbetlerin tadına doyumuyor.
- C) Adaya çikalı beş yıl olmuştu. Bir kış sabahı erkenden uyanan Selkirk, uzaklara doğru baktığında bir an için gözlerine inanamadı. Çünkü açıkta bir gemi demirlemişti. Ertesi sabah, gemi demir alıp yola çıktığında içinde bir yolcu daha vardı. Bu, beş yıldır ilk kez tıraş olmuş ve temiz bir şekilde giyinmiş Selkirk'ti.
- D) Her türküde derinden derine bir yiğitlik ve özgürlük tutkusunun kıvılcımları sezilir. Yatışmış bir öfkenin, durulmuş bir isyanın hatırası dillendir. Onun içindir ki Ege türküleri, hep bir yüce dağın yamacından söyle-niyormuş hissi verir insana. Tok ve rahat, korkusuz ve sıcak bir sesle...

9. Kanadalı ünlü astronot Hadfield, 3-5 Aralık'ta İstanbul'da düzenlenecek olan Türkiye İnovasyon Haftası etkinliklerine katılacak. Hadfield, uzaya giden diğer astronotlardan farklı olarak Uluslararası Uzay İstasyonu'nda bulunduğu süre boyunca birbirinden ilginç aktivitelere imza attı. Türkiye İhracatçılar Meclisi ve Ekonomi Bakanlığının İstanbul Kongre Merkezinde 3-5 Aralık'ta düzenleyeceği etkinlikler kapsamında, 4 Aralık Cuma günü "Geleceğe Yolculuk" konulu bir konferans verecek olan Chris Hadfield, renkli kişiliğiyle büyük hayran kitesine sahip. Uluslararası Uzay İstasyonundaki görevi süresince sergilediği etkinliklerle birçok unvana layık görülen ünlü astronot, Kanada'da "Uzayın Tadını Çıkaran Adam" olarak biliniyor.

Bu metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Masal
B) Anı
C) Hikâye
D) Haber yazısı

Parçada Anlam - 3 (Hikâye Unsurları - Anlatıcı - Gerçek ve Kurgusal Unsurlar - Metin Karşılaştırma)

1. Tosun Bey dışarı çıkıp aceleyle atını değiştirdi. Padişahın otağını tek başına arayacaktı. Güneş batmış, hava karamaya başlamıştı. Köpüren derelerden geçti. Orman yollarına girdi. Tepelere çıktı. Dört yana naralar savurdu. Sesinin yankılarından başka bir karşılık alamadı. Yağmur durmuyordu. "Yarın erkenden çıkar, bulurum." diyerek geri döndü. Dizgini boş bırakıyor, geldiği yollardan atının içgüdüleriyle dönebiliyordu.

Bu parçada anlatılanlar aşağıdaki zaman dilimlerinin hangisinde gerçekleşmiştir?

- A) Sabah
B) Öğle
C) Akşam
D) Gece

2. Ben lezzetli bir şeftaliydim. Cildim ütülenmiş gibi dümdüz ve inceikti. Yanaklarıma gelince onlar sarıdan pembeye dönmüş ve kızarmıştı. Sabahın taze çiğ damlaları henüz yıkanmışım gibi kabuğumun üstündeydi. İçimdeki iri çekirdek yeni bir şeftali ağacının tohumu olmayı düşleyip duruyordu.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kurguya dayalı bir metindir.
B) İnkilemelere yer verilmiştir.
C) Konuşturma sanatından yararlanılmıştır.
D) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.

3. **Aşağıdakilerin hangisinde olay üçüncü kişinin ağzından anlatılmıştır?**

- A) Altmış yaşındaki bu saygıdeğer insanın, gayet akıcı ve düzgün bir Türkçe ile konuşmasına hayran kalmıştım. Ayrıca on dört dil bildiğini öğrenince büsbütün şaşırılmıştım.
B) Buradan töreni bütün ayrıntılarıyla görebildiğimiz hâlde salondakilerin bizi görmeleri mümkün değildi. Avrupa saraylarının hepsini gezdim fakat hiçbirinde şu anda bulunduğumuz oda benzeri bir yapı görmedim.
C) Trenin hareket saatine henüz vakit vardı. Pencereden perondaki kalabalığı seyrediyordum. Aralarında tanıdığım insanlar olup olmadığını kontrol ettim. O sırada bir çift gözün bana baktığını gördüm.
D) Merdivenleri pek hızlı çıkmıştı, kapı önüne gelince birden durdu. Kalbinin hızlı hızlı çarptığını duyar gibiydi. Sonra kapıyı açıp içeri girdi. Yerde bir mektup vardı, tedirgin bir şekilde eğilip mektubu aldı.

4. Ufaklık, denizaltının cam kapağını kaldırdı. Kapağın üzerindeki suların denize düşerken çıkardığı ses büyüleyiciydi. Çevresinde tuhaf kokulu ama solunabilir bir hava vardı. Denizaltıyı, iskele özelliği kazandırılmış bir kıyıya yanaştırdı. Bir süre, oturduğu yerden çevreyi araştırıp dinledi. Bir tehlike bulunmadığına karar verdi. Çevik bir hareketle karaya sıçradı. Denizaltının kapağını uzaktan kumandayla kapattıktan sonra onu suyun birkaç metre derinliğinde beklemeye aldı.

Bu parçanın dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimlemeden yararlanılmıştır.
B) Olay üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.
C) Farklı duyularla ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.
D) Benzetme yapılmıştır.

5. Koskocaman adamdı. Çocukluğunda hayalini kurduğu mavi bisiklete ancak şimdi, bu soğuk eylül sabahında sahip olabilmışti. Gözleri daldı. Bir süre çocukluğunu düşündü ve hüzünlendi.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Şahıs
B) Zaman
C) Olay
D) Mekân

6. Genç bir adam, ülkenin uzak bir şehrinde yaşayan bilgeyi ziyaret etmek ister. Şehre gider, bilgenin evine misafir olur. Evde hiçbir lüks eşya yoktur. Sadece kitaplar, oturmak için minderler ve mobilya olarak da sadece küçük bir sehpayla eski bir iskemle vardır. "Sizin hiç mobilyanız yok mu?" diye sorar genç adam hayretle. "Peki, seninkiler nerede?" diye karşılık verir bilge. "Benimkiler mi?" der genç adam, şaşırılmıştır. "Ben yolcuym, biliyorsunuz." der. Bilgenin cevabı kısacıktır: "Ben de öyle!..."

Bu parçadaki olay, yer, zaman ve kişiler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	Olay	Yer	Zaman	Kişiler
A)	Genç adamın bilgeyi ziyareti	Bilgenin evi	Belirsiz	Genç adam, bilge
B)	Genç adamın yolculuğu	Bilgenin evi	Akşamüzeri	Genç adam, bilge
C)	Genç adamın misafirliliği	Şehir	Belirsiz	Genç adam, yazar
D)	Bilgenin yaşayışı	Şehir	Akşamüzeri	Bilge, yazar

Parçada Anlam - 3 (Hikâye Unsurları - Anlatıcı - Gerçek ve Kurgusal Unsurlar - Metin Karşılaştırma)

Zeynep, hava karardıktan sonra gökyüzünü izlemeyi seviyordu. Akşamları Ay ve yüzlerce yıldız havayı aydınlatıyor, gökyüzünü süslüyordu. Ay'ın, Dünya'nın tek doğal uydusu olduğunu önceden öğrenmişti. Öğretmeni, her akşam Ay'a bakmalarını ve nasıl görüldüğünü not almalarını istedikten sonra daha dikkatli incelemeye başladı gökyüzünü. Resim defterine her akşam Ay'ın şeklini çizmeye başladı. Ay, ilk gün bembeyaz ve yuvarlaktı. Bir hafta sonra Ay'ın yarısının olmadığını fark etti. Sonraki hafta, Ay'ı hiç görmedi. Nihayet birkaç gün sonra Ay tekrar görüldü. Bu kez Türk bayrağındaki gibiydi. Bu durum Zeynep'in, kendisini gururlu hissetmesine neden oldu. Birkaç gün sonra Ay tekrar yarım oldu ama öncekinden farklıydı.

Bir zamanlar zengin bir tüccar varmış. Parasını nerede kullanacağını gayet iyi bilen bu tüccar hastalanmış ve bütün mirasını oğluna bırakmış. Tüccarın oğlu parayı har vurup harman savurmaya başlamış. Böyle olunca serveti kısa zamanda suyunu çekmiş. Arkadaşları da birer birer uzaklaşmışlar çevresinden. Sadece iyi yürekli bir arkadaş ona eski bir sandık yollamış ve "Pılını pırtını bunun içine koyarsın!" demiş. Fakat onun, sandığa koyacak hiçbir şeyi yokmuş. Bu yüzden kendisi girip oturmuş sandığın içine. Ama bu sandık, herkesin bildiği sandıklardan değilmiş. Kilidine dokunur dokunmaz uçmaya başlamış. Tüccarın oğlu kilide parmağını basınca sandık, evin bacasından fırlayıp havalanmış ve bulutların arasında ilerlemeye başlamış.

Değirmenci, ülkenin kralına kızının on parmağında on marifet olduğunu, her işi yapabileceğini söylemiş. Kral, genç kızdan bir oda dolusu samanı altın ipliğe dönüştürmesini istemiş. Genç kızın etekleri tutuşmuş. Ne yapacağını bilememiş ve ağlamaya başlamış. Gece yarısına doğru odanın duvarı bir kapı gibi açılmış ve içinden bir cüce çıkmış. Genç kız çok korkmuş. Cüce, "Benden korkmana gerek yok." deyince kız, ona yaşadıklarını anlatmış. Cüce "O iş çok kolay, ben samanları altın ipe çevirebilirim." demiş ve başlamış çalışmaya. Kızcağız, cücenin yaptıklarını hayretle izliyormuş. Çünkü o, eline aldığı samanı anında altın ipe dönüştürüyormuş. Kısa sürede tüm samanı altın ipe dönüştürmeyi başarmış.

Genç bir çocuk, ineğiyle pazara giderken yolda tuhaf bir adama rastlamış. Adam, "Bak çocuğum, bana bu ineği verirsen karşılığında sana fasulye taneleri veririm." demiş. "Fasulye tanesi mi?" demiş çocuk şaşkınlıkla. "Ama bunlar sihirli." demiş adam. Bunu duyan çocuk, fasulyeler karşılığında ineğini vererek eve dönmüş. Durumu annesine anlatmış. Annesi ona çok kızmış. Fasulye tanelerini dışarı fırlatmış. Çocuk, sabah olunca gözlerine inanamamış çünkü dışarıda sihirli bir fasulyenin hızla büyüdüğünü görmüş. Hemen pencereden sarkıp sihirli fasulyeye tutunmuş ve tırmanmaya başlamış. Biraz sonra kendini, garip bir ülkede bulmuş.

7. Bu iki metnin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olağanüstü olaylara yer verilmesi
- B) Anlatımın III. kişi ağzından yapılması
- C) Masal türünde yazılması
- D) İkilemelerden yararlanılması

8. İtfaiye görevlileri merdivenle Cem'i ve kedisini kurtardılar. Cem, itfaiye merdiveninin ucundaki kutuya hayran kaldı. Onu lunaparktaki çarpışan arabalara benzetti. Ama bu, uçan bir arabaydı. Cem'in korkusu gitmişti. Uçan bir arabadan aşağıyı seyretmek çok güzeldi. Aşağıdaki kalabalığı gördü. Herkes kendisine bakıyordu.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olay yazısından alınmıştır.
- B) Üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.
- C) Zaman belli değildir.
- D) Kişileştirme yapılmıştır.

9. Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Benzetmeden yararlanılması
- B) Deyim kullanılması
- C) Olağanüstü olaylara yer verilmesi
- D) Hikâye edici metin olması

10. Roman ve hikâyeler, olay üzerine kurulan yazı türlerindedir. Bu nedenle benzer yönleri vardır. Her ikisinde de gerçek veya gerçeğe yakın olayların anlatılması bu benzer yönlerden biridir. Ancak farklı yönleri daha fazladır. Hikâye, kısa ve orta uzunlukta olur; roman ise uzundur. Hikâyede kişi sayısı azdır, romanda fazladır. Hikâye, her zaman tek bir olay üzerine kurulur; romanda ise olaylar zinciri vardır.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
- B) Bilgilendirici bir metindir.
- C) Örneklemeye başvurulmuştur.
- D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

Görsel Okuma

1. Fatih, Büşra, Sinan ve Ayşe adlı kişilerden her biri Antalya, Erzurum, Konya ve İstanbul şehirlerinden birine seyahat etmişlerdir. Her biri, seyahat ederken uçak, tren ve otobüsten herhangi birini kullanmıştır.

Bu kişilerin gideceği şehirler ve giderken kullanacakları araçlarla ilgili bilinenler şunlardır:

- İki kişi uçakla yolculuk etmiştir.
- Sinan Konya'ya trenle gitmiştir.
- Bayanlardan biri, İstanbul'a otobüsle gitmiştir.
- Büşra Erzurum'a gitmiştir.

Bu metinde anlatılanlar aşağıdaki tabloların hangisinde doğru gösterilmiştir?

A)

	Uçak	Tren	Otobüs
Fatih	Antalya		
Büşra			İstanbul
Sinan		Konya	
Ayşe	Erzurum		

B)

	Uçak	Tren	Otobüs
Fatih	Antalya		
Büşra	Erzurum		
Sinan		Konya	
Ayşe			İstanbul

C)

	Uçak	Tren	Otobüs
Fatih			Antalya
Büşra	Erzurum		
Sinan		Konya	
Ayşe			İstanbul

D)

	Uçak	Tren	Otobüs
Fatih			İstanbul
Büşra	Erzurum		
Sinan		Konya	
Ayşe	Antalya		

2. Mehmet, "Türkiye'nin Doğal Güzellikleri" konulu bir ödev hazırlayacaktır.

Mehmet, bu ödevde aşağıdaki görsellerden hangisini kullanabilir?

A)

Topkapı Sarayı

B)

Peribacaları

C)

Efes Antik Kenti

D)

Ani Harabeleri

3. Aşağıdakilerden hangisi "Birlikten kuvvet doğar." atasözüyle ilgili değildir?

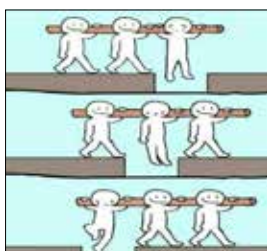
A)

B)

C)

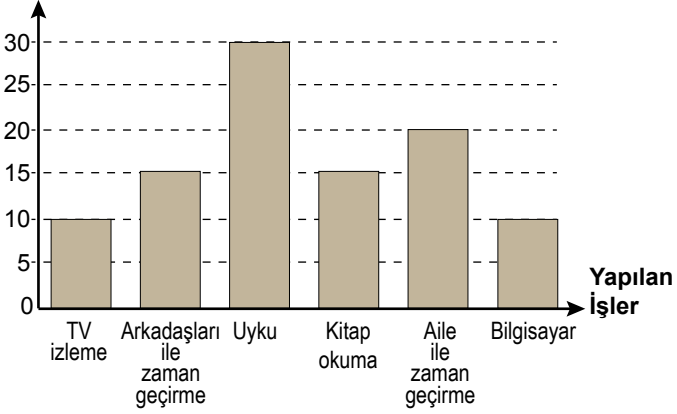

D)

Görsel Okuma

4. Zaman Oranı (%)

Bu grafikte Esra'nın bir gün içinde yaptıklarına ayırdığı zaman oranları gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ailesiyle, arkadaşlarıyla geçirdiğinden daha fazla zaman geçirmektedir.
- B) En çok, uykuya zaman ayırmaktadır.
- C) Kitap okumaya bilgisayardan daha az zaman ayırmaktadır.
- D) Televizyon izlemeye ve bilgisayara ayırdığı zaman eşittir.

5.

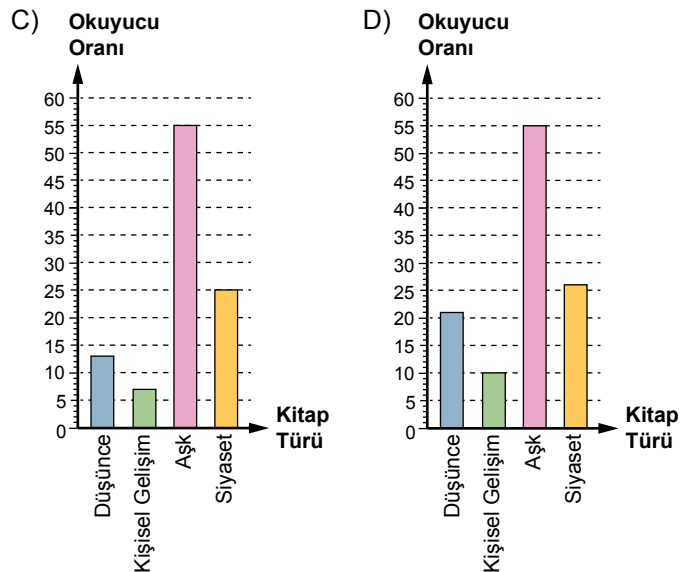
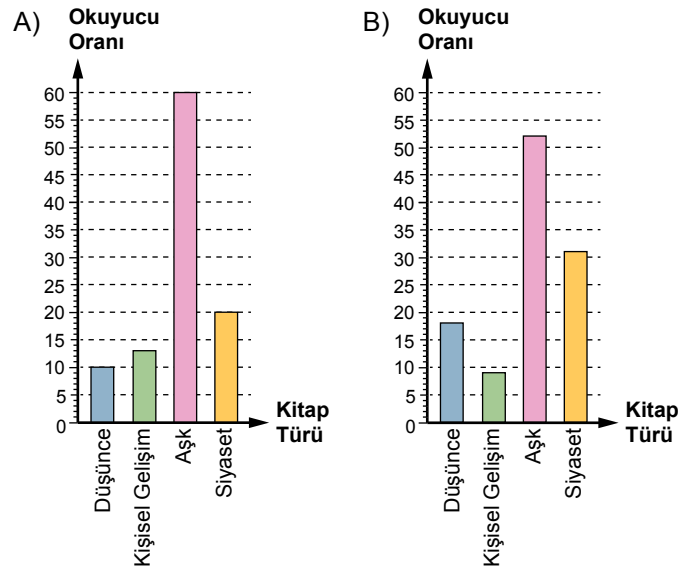

Bu karikatürde verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küresel ısınma konusunda önlem alınmazsa dünya yaşanmaz hâle gelecek.
- B) İnsanlar, hayvanları korumak için daha fazla çaba göstermelidir.
- C) İnsanların kutuplarda yaşaması mümkün değildir.
- D) Birlik ve beraberlik duygusu içinde yaşayan insanlar her yerde mutlu olur.

6. Araştırmalar, Türkiye'de basılı kitap sayısının her geçen gün arttığını gösteriyor. Örneğin 2008 yılında 32 bin kitap basılmışken 2014 yılında bu sayı 50 bini aştı. Basılı kitap sayısı artıyor ancak kitap okuma oranları yükselmüyor. Araştırma sonuçları, Türk insanının kitap okumaya günde sadece 1 dakika ayırdığını gösteriyor. Buna karşılık TV izlemeye ortalama 6 saat, internete 3 saat ayırıyor. Türkiye'deki okuyucuların tercih ettikleri kitap türlerine göre oranı ise şöyledir: Yüzde 55'i aşk, yüzde 25'i siyaset, yüzde 13'ü düşünce, yüzde 7'si kişisel gelişim kitapları okuyor.

Bu parçaya göre Türkiye'deki okuyucuların tercih ettikleri kitap türlerine göre oranı aşağıdaki grafiklerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

Parçada Anlam - 4 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1. Çocuk, oyun oynarken yaşam hakkında pek çok şey öğrenir ve türlü deneyimler kazanır. Özellikle de oyuncaklarını kendisi yaparken ve arkadaşlarıyla paylaşırken yaşamın pek çok ayrıntısını öğrenir. Oyuncaklarını üretirken emeği; arkadaşlarıyla oynarken insan ilişkilerini, insanların karakterini ve sorunlara çözüm bulmayı öğrenir. Dolayısıyla oyun, çocukların yaşamla ilgili tecrübeler kazandığı bir okuldur.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyun, çocuk eğitiminde en önemli unsurdur.
- B) Oyun oynamak, çocuğun hayatı tanımasını sağlar.
- C) Oyun, çocuklara paylaşma duygusunu kazandırır.
- D) Oyuncaklar çocukların güven duygusunu geliştirir.

2. Günaydın tavuklar, horozlar!
Artık memnunum yaşamaktan
Sabah erken kalktığım zaman
Siz varsınız;
Gündüz, işim var, arkadaşlarım,
Gece, yıldızlar var, karım var,
Günaydın tavuklar, horozlar!

Bu dördünlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama sevinci
- B) Dostluğa özlem
- C) Aile sevgisi
- D) Hayvan sevgisi

3. Burası, her tarafında su kanalları bulunan bir ülke. Çünkü ülke topraklarının dörtte biri su seviyesinin altında. Burada çok fazla yel değirmeni var. Bunlar, toprakları su baskınından korumak için kullanılıyor. Yani bizim bildiğimiz gibi buğday ve tahıl öğütmek için değil. Küçük küçük köprüleri ve etraftaki sevimli evleri geçerek yel değirmenlerine ulaşmaya çalışıyoruz. Biz yel değirmenlerine yaklaştıkça değirmenlerin pervaneleri hareketlenmeye başlıyor. Bu bölgenin epey rüzgârlı olduğunu söylemeliyim. Hafif bir uğultu rüzgâra karışıyor.

Bu parçada sözü edilen ülkede yel değirmenlerinin kullanım amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buğday ve tahıl öğütmek
- B) Su baskınlarını önlemek
- C) Rüzgârın etkisini azaltmak
- D) Göletleri kurutmak

4. Ana dilimizin her sözcüğü bize farklı bir tat verir. “Sevgili, biricik, yeşil, duygu, şiir” sözcükleri ne kadar tatlıdır! “Güç, kuvvet, kudret” sözcüklerinde sanki bir güç gizlidir. “Aslan, kaplan, kartal”da sanki bir yücelik vardır. “Kuş”ta kuşun civıltısını, “yılan”da yılanın yerde sürünüşünü, “toprak”ta toprağın katılığınyı duyarız. “Gülümsemek”te gülümseyişin tatlılığı, “düşünmek”te düşüncenin derinliği var gibidir. Her biri ayrı bir tat, ayrı bir güzelliştir.

Bu parçaya getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüklerin Tadı
- B) Dil ve Kültür
- C) Sözcüklerin Anlamları
- D) Dilin Gelişimi

5. Bilimin temeli, bilgidir. “Bilgi”nin yayılması ise ancak kitapla mümkündür. Eskiden kitaplar elle yazılırdı. Bu nedenle kitap okuyanların sayısı çok azdı. Bilgi sınırlı olunca bilimsel gelişmeler de sınırlı kalıyordu. 15. yüzyılın ortalarında matbaa icat edilince bilimde birdenbire büyük bir gelişme oldu. Kitaplar aracılığıyla bilgiler binlerce insana ulaşmaya başladı. Dünya yeni bir aydınlanma çağına girdi.

Bu parçaya göre dünyanın yeni bir aydınlanma çağına girmesinin temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitapların el yazısıyla çoğaltılmaya başlanması
- B) İnsanlara kitap okuma sevgisinin aşılması
- C) Büyük bilim adamlarının yetişmesi
- D) Matbaanın icat edilmesi

6. Bazı yörelerde yeni evlenen çiftlere “bindallı kilimi” hediye edilir. Kilimin içindeki dörtgen ve altıgenlerden oluşan şekillerin dörtgen motifleri, yeni evlenen çiftlerin anne ve babalarını; altıgen motifleri ise bu çiftlerin çocuklarını, torunlarını ve onlardan gelecek nesilleri simgeler. Kilimin ortasındaki bağlantı motifleri ise iki ailenin birleştiğini gösterir. Böylece yeni evlenen çiftlerin “bin dal” ile hayata kök salacağı vurgulanır.

Bu parçada “bindallı kilimleri”yle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kilimde geometrik şekiller kullanıldığına
- B) Motiflerinin gerçek hayattaki bazı durumları temsil ettiğine
- C) Motiflerinin yöreden yöreye farklılık gösterdiğine
- D) Yeni evlenen çiftlere armağan edildiğine

Parçada Anlam - 4 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. Sanatımızda doğanın önemli bir yer tuttuğunu gösteren pek çok örnek vardır. Bunlardan biri de kuşlar. Kuş motifleri yüzyıllar boyunca mimarimizin ve çeşitli el sanatlarımızın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Ayrıca pek çok caminin, türbenin, köprünün dış duvarında taştan kuş evleri yapılmıştır. Bu küçük evlere kuşların yuva yapması sağlanarak hem korunmaları hem de mimarinin yaşayan bir parçası olmaları amaçlanmıştır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Kuş motiflerinin mimaride önemli bir yer tuttuğuna
B) Sanat eserlerinde doğadan izler bulunduğuna
C) Yapıların dış duvarına yapılan kuş evleriyle kuşların korunmasının da amaçlandığına
D) Sanatın gelişmesinde tabiattaki varlıkların önemli bir payı olduğuna

8. Yazar, hayatı boyunca kendi iç dünyasında yaşadı. Her zaman kendisi olmayı, iç huzurunu korumayı başardı. Başkalarının, özellikle de kaba insanların kendisinden beklentilerine hiç aldırış etmedi. Daima sade, gerçek ve samimi olan şeyleri sevdi. Eserleri aracılığıyla başkalarına da sadeliği öğretti.

Bu parçada sözü edilen yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kaba insanları umursamadığı
B) Davranışlarında tutarlı olduğu
C) Kendini beğenmiş biri olduğu
D) Yalın ve içten olmayı sevdiği

9. Ağlamak -sanılanın aksine- çaresizliğin, zayıflığın, güçsüzlüğün göstergesi değildir. Garip gelecek belki ama ben ne zaman ağlayan birini görsem içim gerçekten acısa dahi bir miktar da sevinirim. Çünkü ağlamayı yani üzülmeyi becerebilen kişi, bir insanda bulunması gereken tüm iyi duygulara sahiptir: Yumuşak kalplidir, duygu yoksunu değildir, insan niteliğini yitirmemiştir...

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yumuşak kalpli insanların sayısı gün geçtikçe azalmaktadır.
B) Ağlayabilen insan, insani duygularını kaybetmemiş demektir.
C) Ağlayabilmek, bir insanda bulunması gereken en önemli özelliktir.
D) Yalnızca çaresiz ve güçsüz insanlar bir zorlukla karşılaşıncaya kadar.

10. Doğanın en önemli bileşeni, yeşil örtü yani bitkiler dünyasıdır. Bu düşünceden hareketle bitkileri tanımanın, onlarla dost olmanın ve onları insanlara sevdirmenin en büyük hayır işlerinden biri olacağını düşündüm ve bu botanik bahçesini kurdum. Bu bahçeyle, insanlara bitkilerin dünyasını tanıtmaya ve onları bitkiler konusunda bilinçlendirmeye çalışıyoruz.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Botanik bahçeniz ne zaman kuruldu ve nasıl büyüdü?
B) Bitkiler için çok emek harcıyor musunuz?
C) Bu botanik bahçesini niçin kurdunuz?
D) İnsanlara doğa sevgisi kazandırmak için neler yapılmalıdır?

11 ve 12. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Türküler, halkın sözlü geleneğinde oluşmuş ürünlerdir. Çağdan çağa, bölgeden bölgeye içeriğinde ve biçiminde değişiklik olabilir. Belli bir ezgiyle söylenir. Türkülerde toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren sosyal olaylara yer verilebileceği gibi şahısların yaşadığı duygulara da yer verilebilir. Başlangıçta söyleyeni belli olan ancak zamanla asıl sahipleri unutulduğu için halkın malı olan bu ürünler, halkın dilinde dolaşa dolaşa farklı coğrafyalara yayılır. Onların oluşmasında ve yayılmasında saz şairlerinin büyük emekleri vardır. Saz şairi (âşık) toplumda gördüğü, işittiği ya da yaşadığı olayları yeteneği ölçüsünde saz eşliğinde dile getirir, toplumun beğenisine sunar. Türküleri oluştururken halkın konuştuğu Türkçeyi kullanır. Unutulan, günümüzde kullanılmayan pek çok kelime, türkülerde canlılığını korur.

11. **Bu parçaya göre türkülerin oluşumunda katkı sağlayan kişiler aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Saz şairleri
B) Toplumun ileri gelenleri
C) Yaşlı bilgeler
D) Halkın seçtiği kişiler

12. **Bu parçada türkülerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

- A) Toplumsal olayların ve kişisel duyguların konu edildiğine
B) Halk diliyle oluşturulduğuna
C) Saz eşliğinde söylendiğine
D) Konularına göre farklı isimlerle anıldığına

Parçada Anlam - 5 (Karma)

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ebru, geleneksel Türk el sanatlarından biridir. Bu sanat, yoğunluğu artırılmış su yüzeyine fırça yardımıyla boyaların serpilmesi sonucunda elde edilen renkli desenin kâğıda aktarılmasıyla oluşur. Ebru sanatında suyun yoğunluğunu ayarlamak için sahlep, denizkadayıfı gibi malzemeler kullanılır. Bu suyun üzerine topraktan elde edilen, suda erimeyen boyalar serpilir. Kullanılan suyun ve boyaların ayarının yapılması, bu sanatın en zor aşamasıdır. Bu nedenle ebru, ancak bir ustanın tecrübelerinden istifade edilerek öğrenilebilir. Ebru sanatının ilk kim tarafından yapıldığı belli değildir ancak ilk olarak Türkistan'da ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

1. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ebru sanatında ne tür boyalar kullanılır?
- B) Ebru sanatının en zor aşaması nedir?
- C) Ebru sanatında kullanılan fırçalar neden yapılır?
- D) Ebru sanatı nerede ortaya çıkmıştır?

2. Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Ebru
- B) Sanat
- C) Boya
- D) Sonuç

3. Bir milleti geçmişten geleceğe taşıyan en önemli unsur dildir. Dil sayesinde toplumun geçmişteki değerleri, fikirleri ve yaşayış biçimleri bugüne, bugünden de yarına taşınır. Dil, insanın geçmişini öğrenmesinde önemli bir araçtır.

Bu parçada dilin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Kültürel öğeleri gelecek nesillere aktarma
- B) İnsanlar arasındaki bağı kuvvetlendirme
- C) Toplumun değişmesine yardımcı olma
- D) Toplumsal düzeni koruma

4. Lokman Hekim'e "Hastalarımıza ne yedirelim?" diye sorduklarında şu cevabı vermiş: "Acı söz yedirmeyin de ne yedirirseniz yedinir."

Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir hastanın iyileşmesi için moral çok önemlidir.
- B) Hasta olunca mutlaka doktora gidilmelidir.
- C) Hasta bakımında dikkatli davranmak gerekir.
- D) Hastalar beslenmelerine dikkat etmelidir.

5. Tatlı diller şekerleşir Mutluluk kalbe yerleşir Eller, gönüller birleşir Bugün bayram sabahıdır

Bu dörtlüğe getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelin Birlik Olalım
- B) Bayram Sevinci
- C) Tatlı Dil
- D) Hep Birlikte Mutluyuz

6. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde; cinler cirrit oynarken eski hamam içinde... Memleketin birinde Sülün Kız derler, bir kız varmış. Sülün Kız bir gün "Ne bir dağda yağmurumuz var ne bir bağda yaprağımız var, sönen ocağımızı ne ile yakacağız?" diye sızlanıp düşünmeye başlamış. Anası bunu görünce "A Sülün Kız'ım, ne diye kara kara düşünüp durursun? İki el, bir baş içindir; geçinmeyecek ne başımız var? Ben bez dokurum, sen gergef işlersin; gül gibi geçinip gideriz." demiş. Bu söz üstüne, endişeden kurtulup işlerinin başına geçmişler. Gece dememişler, gündüz dememişler; dokuyacaklarını dokuyup işleyeceklerini işlemişler, başkasına avuç açmamışlar.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Masal türünde yazılmıştır.
- B) Zaman ve mekân belirsizdir.
- C) Tekerleme kullanılmıştır.
- D) Anlatım I. kişi ağzından yapılmıştır.

Parçada Anlam - 5 (Karma)

7. Elif, hiç tanımadığı bir ortamda buldu kendisini. "Mavi Ay Otel'i'ne hoş geldiniz!" diyordu sevimli bir bayan görevli. Ne olduğunu anlayabilmek için çevresine bakındı. Salonun pencerelerinden ufuktaki kocaman, mavili beyazlı topu gördü Elif. Dünya'nın uzaydan görünüşüydü bu. Elif,
- Neredeyim, diye sordu.
 - Ay'dasınız Elif Hanım, dedi görevli.
 - Nasıl geldim buraya?
 - Dünya'dan Ay'a servis yapan uzay mekiğimizle geldiniz.
 - Hiçbir şey anımsamıyorum.
 - Bu çok doğal, efendim! Ses hızının beş katı bir hızla yapıyor uçuşlarımız. Bu da kimi konuklarımızda geçici bir unutkanlığa yol açıyor.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Olay
B) Zaman
C) Yer
D) Şahıs

Genç kız, bir gün kazlara yem atarken parmağındaki yüzük çıkar ve bir güvercinin boynuna geçer. Kız, güvercini tutmak ister fakat tutamaz. Güvercin, yüzüğü de alıp gider. Kız, güvercini aramaya başlar. Gelen geçen herkese sorar. İhtiyar bir adam, köyün girişindeki mağaranın önünde bir güvercin gördüğünü söyler. Kız, ihtiyarın tarif ettiği mağaraya gider ve bir yere gizlenir. Biraz sonra, beklediği güvercin gelir. Güvercin, kanatlarını çırpar ve bir insana dönüşür.

Şoför Ali, Menemen-İzmir arasında beş sefer yapmıştı. Gideceği yere bir an önce varmak istiyordu. İyice yorulmuştu. Kamyona yüklenen eşyaları organla sıkmaktan elleri şişmişti. Çiğli'ye yaklaşırken mola verdiler. Kahvede bir çay içtiler. Dışarıda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Ali kamyona binince, başından geçen bir olayı anlatmaya başladı.

8. **Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biridir?**

- A) Hikâye türünde yazılması
B) Kişileştirmeden yararlanılması
C) Anlatımın III. kişi ağzından yapılması
D) Gerçek yaşamda karşılaşılabilecek olayları anlatması

9. Bir gün ülkenin kibirli padişahıyla gezgin bir bilgin karşılaşmış. Bilgin, padişahın kibirli olduğunu bildiği için ona hiç ilgi göstermemiş. Kendisine hiç bakmayan bilgini gören padişah çok sinirlenmiş ve veziri onun yanına göndermiş. Vezir, bilgine neden padişaha hürmet göstermediğini sormuş. Bilgin, "Padişah, halk sayesinde vardır. Öyleyse o, halkına hürmet etsin." demiş. Bu sözleri beğenen padişah, bilginin yanına gelip "Bana üç öğüt ver." demiş. Bilginin yüzüne aydınlık bir gülümseme yayılmış. Padişaha, "Dünya hayatının süsüne aldanma. Kendini Kafdağı'nda sanma. - - - -" diye öğütte bulunmuş.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Adalet terazisini dosdoğru tut.
B) Zenginlik ve şöhretin büyümesine kapılma.
C) Himayendeki insanlara iyi davran.
D) Hiçbir iyiliği karşılıksız yapma.

10. A. Sonuçta köpeklerin kendi kişilik özelliklerine göre farklı koşullarda farklı davranışlar sergilediğini saptadı.
I. Ancak İsviçreli bir araştırmacı; kaygı, oyunculuk, yabancılara karşı tutum gibi konularda köpeklerin de insanlar gibi farklı kişiliklere sahip olduğunu ortaya koydu
K. Kişilik sahibi olmanın yalnızca insanlara özgü bir durum olduğu düşünülebilir.
S. Bunu ortaya koymak için, özel olarak hazırlanmış davranış testleriyle köpeğin farklı koşullarda verdiği tepkileri ölçtü.

"A, I, K, S" harfleriyle gösterilen cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa aşağıdaki sözcüklerden hangisi oluşur?

- A) ASKI
B) ISKA
C) KISA
D) ASIK

11. (I) Kar kristallerinin çoğu altı köşelidir. (II) Bu kristallerin hepsinin farklı bir şekli vardır. (III) Bu şekiller, havanın sıcaklığına bağlı olarak değişir. (IV) Kar, sıcak hava ile karşılaştığında çoğunlukla erir ve yağmura dönüşür. (V) Örneğin soğuk havalarda çubuk ve iğne şeklini alır, havanın çok soğuk olmadığı günlerde ise şekilleri daha karmaşık olur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V.

CEVAP ANAHTARI

Test 1	1. D	2. D	3. B	4. D	5. C	6. A	7. C	8. A	9. C	10. B	11. C	12. B
Test 2	1. D	2. B	3. A	4. B	5. C	6. D	7. A	8. A	9. C	10. D	11. B	12. C
Test 3	1. D	2. B	3. B	4. C	5. D	6. A	7. C	8. D	9. C	10. C	11. B	12. A
Test 4	1. C	2. D	3. B	4. A	5. C	6. D	7. B	8. B	9. A	10. D	11. A	12. C
Test 5	1. A	2. C	3. D	4. D	5. B	6. D	7. A	8. A	9. B	10. C	11. C	12. B
Test 6	1. A	2. D	3. A	4. B	5. A	6. C	7. D	8. B	9. C	10. C	11. D	12. B
Test 7	1. B	2. D	3. B	4. C	5. A	6. C	7. C	8. A	9. D	10. A	11. B	12. D
Test 8	1. B	2. D	3. C	4. C	5. D	6. B	7. A	8. A	9. B	10. B	11. C	12. D
Test 9	1. C	2. A	3. A	4. D	5. C	6. B	7. D	8. A	9. B	10. A	11. C	12. D
Test 10	1. A	2. C	3. B	4. D	5. A	6. A	7. A	8. D	9. C	10. B	11. D	12. B
Test 11	1. C	2. D	3. A	4. B	5. D	6. C	7. D	8. C	9. A	10. B	11. B	12. A
Test 12	1. D	2. D	3. B	4. A	5. B	6. C	7. A	8. C	9. D			
Test 13	1. C	2. B	3. D	4. D	5. D	6. A	7. B	8. D	9. A	10. A		
Test 14	1. B	2. B	3. D	4. C	5. A	6. C						
Test 15	1. B	2. A	3. B	4. A	5. D	6. C	7. D	8. C	9. B	10. C	11. A	12. D
Test 16	1. C	2. D	3. A	4. A	5. B	6. D	7. B	8. C	9. D	10. C	11. C	